

Årsrapport 2023

Askim & Spydeberg
SPAREBANK

Innholdsfortegnelse

Innledning

Tillitsvalgte i Askim & Spydeberg Sparebank

- 8 Styret
- 8 Generalforsamlingen

ÅRSBERETNING

- 9 Om virksomheten
- 9 Rammebetingelser
- 10 Økonomiske utsikter
- 11 Strategisk samarbeid og eierskap
- 14 Markedsområde
- 15 Eiendomsmegling
- 15 Bruk av boligkreditt
- 15 Arbeidsmiljø, kompetanse og sosiale forhold
- 16 Likestilling og diskriminering
- 16 Antihvitvask
- 17 Banken og lokalsamfunnet
- 18 Forskning og utvikling, FOU
- 18 Bærekraft (ESG)
- 19 Samfunnsansvar
- 19 Ytre miljø
- 20 Åpenhetsloven
- 20 Fortsatt drift
- 20 Redegjørelse for årsregnskapet
- 23 Balansen
- 26 Kontantstrøm
- 26 Virksomhetsstyring (Corporate governance)
- 27 Risikoforhold
- 30 Fremtidig utvikling
- 32 Årsresultat og disponeringer

RESULTATREGNSKAP

BALANSE

KONTANSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

- 40 Generell informasjon
- 40 Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet
- 40 Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper
- 40 Segmentinformasjon
- 40 Inntektsføring
- 41 Finansielle instrumenter – innregning og fraregning
- 41 Bruk av boligkredittselskap
- 43 Finansielle instrumenter – klassifisering
- 44 Måling til virkelig verdi
- 44 Måling til amortisert kost
- 44 Måling av finansielle garantier
- 44 Nedskrivning av finansielle eiendeler
- 45 Nedskrivningsmodell i banken
- 45 Overtagelse av eiendeler
- 46 Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi
- 46 Sikringsbokføring
- 46 Motregning
- 46 Valuta
- 46 Varige driftsmidler
- 47 Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
- 47 Investerings eiendom
- 47 IFRS 16 – leieavtaler
- 48 Investeringer i tilknyttede selskaper
- 48 Utarbeidelse av konsernregnskap
- 48 Skatt
- 49 Pensjonsforpliktelser
- 49 Fondsobligasjon
- 50 Hendelser etter balansedagen
- 50 Kontantstrømoppstilling

NOTE 2 KREDITTRISIKO

- 51 Definisjon av mislighold
- 51 Eksponering ved mislighold (EAD)
- 52 Tap ved mislighold (LGD)
- 53 Sannsynlighet for mislighold (PD)
- 54 Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)
- 55 Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden
- 56 Nedskrivninger i steg 3
- 57 Kredittrisiko
- 58 Klassifisering

NOTE 3 BRUK AV ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

- 59 Nedskrivning på utlån og garantier
- 59 Virkelig verdi i ikke aktive markeder

NOTE 4 KAPITALDEKNING

NOTE 5 RISIKOSTYRING

- 62 Risikostyring
- 62 Likviditetsrisiko
- 62 Markedsrisiko
- 63 Operasjonell risiko
- 63 Forretningsrisiko
- 63 Compliance (etterlevelse)

NOTE 6 UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

NOTE 7 FORDELING UTLÅN

NOTE 8 KREDITTFORRINGENDE LÅN

NOTE 9 FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN

NOTE 10 NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN, UBENYTTETDE KREDITTER OG GARANTIER

NOTE 11 NEDSKRIVNINGER, TAP, FINANSIELL RISIKO

NOTE 12 STORE ENGASJEMENT

NOTE 13 SENSITIVITET

NOTE 14 LIKVIDITETSRISIKO

NOTE 15 VALUTARISIKO

NOTE 16 KURSRISIKO

NOTE 17 RENTERISIKO

NOTE 18 NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

NOTE 19 SEGMENTINFORMASJON

NOTE 20 ANDRE INNTEKTER

NOTE 21 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

NOTE 22 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

**NOTE 23 TRANSAKSJONER MED
NÆRSTÅENDE**

NOTE 24 SKATTER

**NOTE 25 KATEGORIER AV FINANSIELLE
INSTRUMENTER**

**NOTE 26 VIRKELIG VERDI FINANSIELLE
INSTRUMENTER**

**NOTE 27 SERTIFIKATER OG
OBLIGASJONER**

**NOTE 28 AKSJER, EGENKAPITALBEVIS
OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER
RESULTATET**

**NOTE 29 AKSJER OG
EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG
VERDI OVER UTVIDET RESULTAT**

NOTE 30 FINANSIELLE DERIVAT

NOTE 31 TILKNYTTET SELSKAP

NOTE 32 VARIGE DRIFTSMIDLER

NOTE 33 ANDRE EIENDELER

**NOTE 34 INNLÅN FRA
KREDITTINSTITUSJONER**

NOTE 35 INNSKUDD FRA KUNDER

**NOTE 36 OBLIGASJONSGJELD OG
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL**

NOTE 37 ANNEN GJELD OG PENSJON

NOTE 38 FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

**NOTE 39 EIERANDELSKAPITAL OG
EIERSTRUKTUR**

**NOTE 40 RESULTAT PER
EGENKAPITALBEVIS**

**NOTE 41 FINANSIELLE GARANTIER OG
PANTSETTELSE MV.**

NOTE 42 LEIEAVTALER - IFRS 16

**NOTE 43 HENDELSER ETTER
BALANSEDAGEN**

Innledning

Askim & Spydeberg Sparebank (banken) er den ledende sparebanken i Indre Østfold med vekstambisjoner i Follo. Banken har høyt fokus på å bygge en robust struktur som gir effektive arbeidsprosesser, økt kompetanse, ny vekst, lave kostnader og ikke minst tilfredsstillende leveranse under lovkrav. Viktige samarbeidspartnere er SDC (hovedleverandør av IT systemer), Lokalbank selskapet, de øvrige bankene i alliansen og produktselskaper. Lokale privatkunder, landbruk og SMB er viktige for banken. I tillegg til bankene i alliansen benytter vi sterke produktselskaper (Frende, Norne, Brage, Verd, Nordea Liv) og er en del av «Frende samarbeidet» som består av bankene i Lokalbank-alliansen, de åtte bankene i DSS samarbeidet og større banker som Sparebanken Vest, Sparebanken Sør og Sparebanken Øst.

Bankens styre og ledelse er tilfreds med regnskapet for 2023, og vekst, utvikling og resultater er i henhold til plan.

Det er flere engangsposter sammenlignet med 2022 som er verdt å merke seg. I 2022 ble en pensjonsforpliktelse reversert med positiv gevinst MNOK 13, gevinst fra salg av Sparebankens Eiendomsmegler MNOK 9,5, netto inngang på tap MNOK 7 mens utgifter til advokat i forbindelse med omdømmesaken trakk motsatt vei med ca MNOK 15. I 2023 er bot knyttet til AHV tilsyn gjennomført i juni 2022 bokført med MNOK 9,5 i 2023, statistiske nedskrivninger er av forsiktighetshensyn økt i lys av makroforhold med MNOK 9,4 og nedskrivning av aksjer i Frende MNOK 5. Samlet sett utgjør større engangsposter ca MNOK 38 i disfavør av 2023 sammenlignet med 2022.

Banken bidrar årlig med ca. MNOK 11-12 til lokale lag, foreninger, grupper, kultur, herunder prosjekter i regi av bankens to stiftelser. To eksempler fra 2023 er 500.000 til flerbruksanlegg i Skiptvet IL og 1.000.000 til rulleskianlegg i Spydeberg Skigruppe.

Resultat før skatt (TNOK)

177.077

Netto andre driftsinntekter (TNOK)

53.256

Rentenetto

2.44%

Kostnadsprosent
44.37%

Innskuddsdekning
84.20%

Forretningskapital (MNOK)
16.017

Tillitsvalgte i Askim & Spydeberg Sparebank

Styret

Medlemmer

Øyvind Hurlen – styrets leder

Martha Mjølnerød – nestleder

Bente Hedum

Rune Melleby

Georg Smedhus

Lill Anita Strand

Ole Kristian Baggetorp – ansattes representant

Linda Stensby – ansattes representant

Varamedlemmer

Trond Rennemo

Øyvind Key Kristiansen

Jane Andersen Glende

Generalforsamlingen

Medlemmer:

Arne Fossum – leder

Harald Gullåsen – nestleder

Kundevalgte:

Dag Eriksen

Kai Håvard Thorsen

Lars Holene

Liv Torill Solberg

Arne Fossum

Geir Gjønnes

Aud Hilde Herland

Mai Holtskog

Kjetil Johanson

:

Valgt av egenkapitalbevisiere:

Cathrin Anfinnsen Thon

Line Tronstad

Hans Øyvind Berg

Tom Kristian Kolberg

Lloyd Lilleng

Hilde Mørk Løken

Thorbjørn Werner

Øystein Østre

Harald Gullåsen

Ansattvalgte:

Lillian Bystrøm

Bente Jacobsen

Lene Stein Berg

Petter Agnalt

Mona Arnesen Heen

Marianne Helland

ÅRSBERETNING

Om virksomheten

Askim & Spydeberg Sparebank (banken) er etter fusjonen 1. april 2015, en videreføring av bankvirksomheten i Askim Sparebank, som ble etablert i 1888, og den innfusjonerte bankvirksomheten Spydeberg Sparebank som ble etablert i 1859. Banken viderefører derfor lange banktradisjoner innenfor sitt markedsområde. Banken er en sparebank i henhold til finansforetaksloven kapittel 1, med tilhørende forskrifter. Banken har sitt hovedkontor i Askim med avdelinger i Spydeberg og Ski.

Banken eier sine kontorlokaler i Askim og Spydeberg, og leier lokaler i Ski som er samlokalisert med Lokalmegleren & Partners Follo hvor banken er største eier. Bankens primære geografiske markedsområde er definert til å være nordre deler av tidligere Østfold fylke (kommunene Indre Østfold, Marker, Rakkestad, Skiptvet og Våler) og Follo (Nordre Follo, Ås, Vestby, Frogn, Nesodden og Enebakk).

Banken har en profil som i hovedsak retter seg mot personmarkedet, jord- og skogbruk, samt små og mellomstore bedrifter i bankens primære geografiske markedsområde.

Banken legger stor vekt på å være en pålitelig, fleksibel og offensiv samarbeidspartner for sine kunder. Personlig oppfølging, god rådgiving og fysisk tilstedeværelse er viktig for banken.

Konsernet, Askim & Spydeberg Sparebank, består av morselskapet Askim & Spydeberg Sparebank og Estator Eiendomsmegling AS (66% eiet) som driver sin virksomhet under merkevarenavnet «Lokalmegleren & Partners Ski».

Rammebetingelser

Bankens rammebetingelser er i hovedsak fastsatt av finansieringsvirksomhetsloven, samt forskrifter fra Finansdepartementet, Finanstilsynet og Bankenes Sikringsfond.

Banken er en lokal, selvstendig sparebank som er en del av Lokalbank alliansen. Banken har utstedt egenkapitalbevis som eies av Sparebankstiftelsen Askim (59,37 %), Sparebankstiftelsen Spydeberg (28,38 %) og øvrige egenkapitalbevisiere (12,25 %). Bankens lokale forankring er sterk gjennom generalforsamlingens sammensetning. Medlemmene i generalforsamlingen er valgt av innskyterne, egenkapitalbevisierne og bankens ansatte.

Banken opererer i et marked med sterk konkurranse fra lokale sparebanker, landsdekkende aktører og banker som utelukkende tilbyr sine tjenester via nettet.

Økonomiske utsikter

Global økonomi

For tredje året på rad var høy prisvekst det dominerende økonomiske temaet i 2023. Sentralbankene økte styringsrentene ytterligere både internasjonalt og i Norge, for å få inflasjonen ned. I løpet av 2023 økte den amerikanske sentralbanken sin styringsrente med ett prosentpoeng, til intervallet 5,25 % – 5,50 %. Den europeiske sentralbanken (ECB) økte sin viktigste rente med to prosentpoeng til 4,5 %. Norges Bank har fulgt etter, og økte sin styringsrente fra 2,75 % til 4,5 % gjennom 2023.

Det er nå tegn til at pengepolitikken har virket, med betydelig nedgang i inflasjonen. I USA falt konsumprisveksten fra 6,5 % ved inngangen til året til 3,4 % ved årsslutt. Utviklingen i Europa har hatt den samme tendensen, inflasjonen i Euro-området falt fra 9,2 % til 2,9 %.

Med en inflasjonsutvikling som nærmer seg det langsiktige målet, så har flere sentralbanker signalisert at styringsrenten sannsynligvis vil settes ned i 2024. Den amerikanske sentralbanken indikerte på sitt møte i desember 2023 at renten kan bli satt ned med 0,5 – 0,75 prosentpoeng i 2024, mens markedsforventningene ultimo februar 2024 tilsier enda kraftigere rentekutt.

I hele OECD - området er arbeidsledigheten fortsatt lav, og sysselsettingen høy. Dette trekker i retning av høy lønnsvekst fremover. Sikkerhetssituasjonen globalt, der Russland, Kina og Nord Korea i stadig større grad utfordrer NATO landene, vil kunne tvinge frem vesentlig økte offentlige investeringer innen forsvarsindustrien, noe som kan bidra til at inflasjonen igjen øker. Det er også en stigende bekymring for hva slags økonomisk politikk Trump vil føre, om han vinner presidentvalget i USA i november. Erfaringen fra Trump sin forrige presidentperiode er at politikken han førte var til dels svært ekspansiv, noe som vil kunne medføre ett nytt inflasjonspress frem i tid. Høy sysselsetting, sikkerhetssituasjonen og det kommende presidentvalget i USA bidrar til usikkerhet rundt størrelsen og hastigheten på den forventede rentenedgangen.

Norsk økonomi

Her hjemme falt årsveksten i konsumprisene fra 5,9 % ved utgangen av 2022 til 4,8 % ved slutten av 2023. Selv om utviklingen i prisstigningen er gledelig, ligger norsk inflasjon fortsatt klart over inflasjonsmålet på to prosent. Dette blir spesielt tydelig når vi ser på den såkalte kjerneinflasjonen, som blant annet ekskluderer strømpriser. I Norge falt kjerneinflasjonen med bare 0,3 prosentpoeng i 2023, fra 5,8 % ved årsslutt i 2022 til 5,5 % ved utgangen av 2023.

En viktig årsak til inflasjonen har holdt seg høy i Norge, er den kraftige svekkelsen av kronen i deler av fjoråret. I løpet av høsten var norske kroner nesten 15 prosent svakere mot dollar og euro enn den var ved starten av 2023. Mot slutten av året styrket kronen seg noe, men var allikevel svakere enn ved begynnelsen av året.

Norges Banks rentebane fra desember legger opp til at styringsrenten blir holdt på dagens nivå det meste av 2024, med mulighet for en første reduksjon i siste kvartal av 2024. Også her hjemme forventer markedet større og raskere rentekutt enn hva sentralbanken har i sin prognose.

Arbeidsledigheten er rekordlav i de største økonomiene i verden, og det samme gjelder i Norge. Gjennom 2023 har registrert arbeidsledighet hos NAV ligget rundt 1,8 % av arbeidsstyrken, noe som er det laveste nivået siden før finanskrisen i 2008. Samtidig har veksten i BNP for fastlands-Norge avtatt i løpet av 2023, og ligger nå på omtrent null. Høy sysselsetting, men lav vekst, tyder på svak produktivitsutvikling i norsk fastlands-økonomi og peker på en viktig utfordring for norsk økonomi. Det er også store forskjeller næringene imellom. Mens den oljerelaterte leverandørindustrien har svært gode tider, har 2023 vært et svært vanskelig år i bygg- og anleggsbransjen. Nybyggingen har stoppet opp, og de som er ansatt i prosjekter som ferdigstilles, har i liten grad nye prosjekter å gå til. Boliginvesteringene falt anslagsvis med 15 % i 2023, og nedgangen tiltok etter sommeren. Norges Bank forventer at boliginvesteringene vil falle videre i første halvår av 2024, men at de så forsiktig vil ta seg opp igjen fra høsten av.

Selv om boligprisene nominelt sett har holdt seg oppe, så har de ikke holdt takt med utviklingen i det generelle prisnivået. Det betyr at realprisen på bolig, altså boligprisene i forhold til andre priser, har falt betydelig. Etter hvert som det økte prisnivået etter alt å dømme også vil slå ut i økte lønnsinntekter, bidrar dette, sammen med forventet rentenedgang, til at husholdningenes rentebelastning etter hvert vil falle.

De høye rentene merkes særlig i markedet for næringseiendom, hvor verdsettingen av slik eiendom har falt. Norges Bank anslår at verdiene av næringseiendom allerede har falt en god del, og at de skal ned med mellom 20 og 30 prosent fra toppen. En del aktører har høy belåning, og samlet sett utgjør næringseiendom over 40% av alle bankers utlån til bedrifter. Utviklingen på dette markedet er en av faktorene som bidrar til usikkerhet om den økonomiske utviklingen i tiden fremover.

Strategisk samarbeid og eierskap

LOKALBANK – et nært samarbeid

Banken en del av Lokalbanc alliansen. De 10 bankene som utgjør Lokalbanc alliansen (LOKALBANK) er:

- Aasen Sparebank
- Askim & Spydeberg Sparebank
- Drangedal Sparebank
- Nidaros Sparebank
- Selbu Sparebank
- Sparebanken DIN
- Sparebank 68° Nord
- Stadsbygd Sparebank
- Tolga – Os Sparebank
- Ørland Sparebank

Banken har, sammen med øvrige banker i LOKALBANK, etablert LB Selskapet AS. LB Selskapet AS har sitt hovedkontor i Trondheim. LOKALBANK skal ved bruk av bankenes ressurser, ansatte i LB Selskapet, og kontinuerlig kunnskapsinnhenting, skape et utviklingsorientert fagmiljø som evner å skape merverdi for lokalbanker og lokalsamfunn over hele landet.

23. januar 2024 etablerte LOKALBANK, sammen med Sparebanken Vest, Sparebanken Sør, Sparebanken Øst, De samarbeidende sparebanker (DSS-bankene) og Varig selskapene; Frendegruppen.

DDS-bankene består av bankene:

- Flekkefjord Sparebank
- Haugesund Sparebank,
- Lillesands Sparebank
- Luster Sparebank
- Skudenes & Aakra Sparebank
- Spareskillingsbanken
- Søgne og Greipstad Sparebank
- Voss Sparebank

Varig selskapene består av;

- Varig Forsikring Nordmøre & Romsdal
- Varig Orkla Forsikring
- Varig Hadeland Forsikring

Sammen eier disse selskapene Frende Forsikring, Brage Finans, Norne Securities, Balder Betaling. DSS-bankene og bankene i LOKALBANK eier Verd Boligkreditt.

Frendegruppen skal koordinere og utvikle samarbeidet mellom medlemmene, representere bankene på utvalgte områder, og sikre fremtidsrettede og langsiktige teknologiske løsninger. Frendegruppen skal være et attraktivt alternativ for selvstendige banker, og et alternativ til tett integrerte allianser som Eika og Sparebank1.

Frendegruppen representerer en betydelig innkjøpsmakt med 800.000 kunder og ca. MRDNOK 550 i samlede utlån. Frendegruppen er strategisk meget viktig for Askim & Spydeberg Sparebank.

LOKALBANK – LB Selskapet AS

Bankene i alliansen stiftet LB Selskapet AS den 22. oktober 2019. LOKALBANK benytter LB Selskapet som alliansens verktøy for å oppnå alliansens mål om høy kundetilfredshet, kostnadseffektiv drift, gode IT-verktøy for ansatte, gode digitale kundeflater, felles kompetansebygging og samarbeid om produktselskaper. LB Selskapet

har medarbeidere med betydelig spisskompetanse innenfor utvalgte fagområder. LB Selskapet hadde ved årsskiftet 30 medarbeidere, inklusive fellestjenester knyttet til depot og myndighetsrapportering som enkelte banker i alliansen benytter.

LOKALBANK – IT og infrastruktur

Banken har sammen med de øvrige bankene i LOKALBANK en rammeavtale med det danske selskapet Skandinavisk Datacentral AS (SDC) for levering av IT-infrastruktur. SDC eies og brukes av nordiske banker i Norge, Danmark, Sverige og Færøyene. Bankene i LOKALBANK er direkte eiere i selskapet. Avtalen har en rullerende 3 års varighet og skal fornyes i 2024. SDC er bankens hovedleverandør av både datadrift og datasystemer for bankdrift.

Systemer som MobilBank, NettBank og bankens reskontrosystem leveres av SDC. LOKALBANK sin IT-strategi er i størst mulig grad å benytte fellesløsninger og etablerte standarder, framfor egenutvikling. Dette for å holde kostnadene lavest mulig. IT-kompetanse er styrket i alliansebankene, samtidig som LB Selskapet AS innehar medarbeidere med spisskompetanse innenfor IT-området. I tillegg til SDC er blant annet Microsoft, STACC, IQ-bank, Eiendomsverdi og Kundesjekk viktige partnere for LOKALBANK. Banken eier 1,07 % av aksjene i Skandinavisk Datacentral AS per 31.12.2023.

LOKALBANK – Boligkreditt

Den enkelte bank i LOKALBANK er sammen med DSS bankene eiere av Verd Boligkreditt AS, og benytter selskapet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) med sikkerhet i deler av bankens boliglån.

Utfasingen fra Eika Boligkreditt AS og innfasingen i Verd Boligkreditt AS skjer gradvis. Begge selskapene praktiserer dynamisk eierskapsprinsipp og eierskapet er avhengig av utlånsvolum i de respektive selskapene.

Bankens behov for OMF-finansiering er sikret gjennom inngått avtale med Verd Boligkreditt AS. Banken eier 4,81 % av aksjene i Verd Boligkreditt AS og 3,39 % av aksjene i Eika Boligkreditt AS per 31.12.2023.

LOKALBANK – Forsikring

LOKALBANK distribuerer skadeforsikring for Frende Forsikring. Frende har bransjens mest fornøyde kunder (kundeservice og skadeoppgjør), og er en attraktiv leverandør for bankens kunder innenfor privatmarked, landbruk og bedriftsmarked. Banken eier 0,78 % av aksjene i Frende Holding AS per 31.12.2023.

LOKALBANK – Leasing, objektfinansiering, smålån og kredittkort

Den enkelte bank i LOKALBANK er medeiere i Brage Finans AS som leverer leasing og objektlån til bedriftsmarkedet samt salgspantelån til privatmarkedet. Datterselskapet Factoring Finans leverer factoring og fakturakjøp. Banken benytter Eika Kredittbank for utstedelse av kredittkort. Banken eier 0,81 % av aksjene i Brage Finans AS per 31.12.2023.

LOKALBANK – Betalingsområde

Balder Betaling AS forvalter bankens eierandeler i VIPPS MobilePay. Gjennom dette indirekte eierskapet er banken med på å videreutvikle VIPPS MobilePay sammen med øvrige eiere og selskapet. Balder Betaling AS har i tillegg en koordinerende rolle for bankene i Frende samarbeidet knyttet til opplæring og distribusjon av produkter og tjenester, samt bistand med kompetanse innen betaling og ID-området. Banken eier 2,48 % av aksjene i Balder Betaling AS per 31.12.2023.

LOKALBANK – Sparing og plassering

Den enkelte bank i LOKALBANK er medeiere i Norne Securities, en solid aktør, som leverer produkter innenfor et bredt investeringsunivers på spareområdet. Banken har avtale om distribusjon av fondsprodukter levert av Norne. I tillegg har banken avtale med Nordea Liv innenfor livsforsikring- og pensjonsområdet. Banken eier 1,60 % av Norne Securities AS per 31.12.2023. Banken er ikke eier av aksjer i Nordea Liv.

LOKALBANK – DNB

Banken har som mange andre små og mellomstore banker avtale med DNB om oppgjørstjenester, kontokreditt, og utenlandsbetalinger.

Markedsområde

Bankens primære geografiske markedsområde er definert til å være nordre del av Østfold fylke (Indre Østfold Kommune, Aurskog Høland, Marker, Rakkestad, Skiptvet) og Follo (Nordre Follo kommune, Ås, Vestby, Frogn, Nesodden og Enebakk). Bankens innskuddskunder har større spredning i geografi. Banken har en sterk posisjon i Indre Østfold, med hovedvekt på Indre Østfold Kommune samt Skiptvet kommune. Banken ønsker å bidra til at den nye storkommunen skal legge til rette for ytterligere vekst og utvikling i regionen gjennom en mer helhetlig utvikling av Indre Østfold som region. Bedrifter i regionen må få mulighet til å etablere seg og vokse i Indre Østfold uten å måtte se til andre regioner for etablering eller muligheter for vekst. Regionen har vekst i antall innbyggere, og flere større utbyggingsprosjekter for bolig og næring er igangsatt de senere år. Til tross for roligere tider, er det flere lokale bedrifter som opplever vekst og utvikling, noe som krever nye investeringer.

Indre Østfold er en region som stadig tiltrekker seg nye bedrifter og drar med seg høy aktivitet innen bygg- og anleggsbransjen og håndverksfagene. Dette gir høy etterspørsel etter boliger i regionen. Indre Østfold har boliger i en moderat prisklasse, noe som gir tilflytting. Ferdigstillelsen av E18 med firefelts motorvei til Vinterbro vil trolig øke attraktiviteten til Indre Østfold, men ferdigstillelsen av denne veien ligger, dessverre, langt frem i tid.

Banken er godt etablert med avdelingskontor på Ski, med Follo regionen som markedsområde. Follo er ett av Norges mest sentrale vekstområder. «Follobanen», nytt dobbeltspor for jernbanen mellom Ski og Oslo S, har økt attraktiviteten til Follo som vekstområde. Reisetiden mellom Ski og Oslo S er kun 11-12 minutter.

Banken har, og skal ha, en aktiv rolle i utviklingen i bankens markedsområde, men primært i Indre Østfold og Follo. Etter bankens vurdering ligger det til rette for god vekst og utvikling også i årene som kommer.

Eiendomsmegling

Banken eier 66 % av aksjene i Estator Eiendomsmegling AS. Selskapet markedsføres under navnet Lokalmegleren & Partners Ski. Selskapet driver sin virksomhet samlokalisert med bankens lokaler i Ski. Flere meglere er under rekruttering for å styrke og videreutvikle markedsposisjonen innenfor eiendom. Dette vil gi bankens kunder et bredere tjenestespekter, og bidra til å oppnå synergier mellom megling og bank.

Bruk av boligkreditt

Banken benytter Verd Boligkreditt som samarbeidspartner for bruk av boligkreditt instituttet. Samtlige av bankens lån etableres i egen balanse for senere å kunne flyttes til Verd Boligkreditt når utlånsvekst, likviditetsbehov og strategi tilsier at banken har behov for å flytte lån.

Banken har per 31.12.2023 en betydelig portefølje av boliglån formidlet til EBK. Banken har ikke overført nye lån til EBK i 2023. I henhold til avtale mellom banken og EBK er banken forpliktet til å opprettholde en portefølje i henhold til en avtalt nedtrappingsplan.

Arbeidsmiljø, kompetanse og sosiale forhold

Sykefraværet i banken var i 2023 på 4,80 % av total arbeidstid (4,43 % i 2022). Av dette sykefraværet var det ti sykefravær som var lengre enn 2 uker. Til sammenligning var det 5 sykefravær som varte lengre enn 2 uker i 2022. Halvparten av disse tilfellene var da graderte sykemeldinger, slik at arbeidstaker også var på jobb i perioden. Det er bankens vurdering at årsaken til langtidsfraværet i liten grad skyldes forhold på arbeidsplassen. Bankens sykefravær har økt noe fra 2022 til 2023. Basert på statistikk fra 2022, ligger vi fortsatt under snittet for Norge totalt sett, men noe over snittet for finansbransjen. Banken har en klar ambisjon om å få sykefraværet ned på et lavere nivå, og helst under snittet for bransjen. I den sammenheng har det i 2023 vært iverksatt konkrete tiltak for å bidra til økt aktivitet hos våre ansatte.

I tråd med bankens strategi om profesjonell rådgivning og høy servicegrad overfor bankens kunder, arbeides det kontinuerlig med å styrke de ansattes kompetanse. En stor andel av bankens ansatte har, gjennom de siste årene, styrket sin kompetanse blant annet gjennom fullføring av Autorisasjonsordningen for finansiell rådgivning (AFR), Godkjenningsordningen for forsikringsrådgivere (GOS), autorisasjonsordningen for kreditt, dagligbanksertifisering og/eller internsertifisering for bedriftsrådgivere. Denne type kompetansebygging skjer i hovedsak gjennom Finansnæringens autorisasjonsordninger (Finaut) eller e-læring og kurs tilrettelagt av LOKALBANK/KAN Finans. Kompetansen opprettholdes gjennom pålagte årlige oppdateringskurs. Banken gjennomfører i tillegg et betydelig omfang av intern opplæring og er aktive deltakere på relevante konferanser innenfor bankens virksomhetsområder.

Det har ikke vært eller blitt rapportert om alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året. Bankens sikkerhetsrutiner bedømmes som gode.

Bankens arbeidsmiljø vurderes som godt, noe som støttes av gjennomført medarbeiderundersøkelse i mars 2023. Med tanke på omdømmesaken banken jobbet seg gjennom i 2022, er vi svært fornøyde med de resultatene undersøkelsen viste. Samarbeidet med de ansattes tillitsvalgte har fungert tilfredsstillende og bidratt positivt til bankens drift. Bedriftshelsetjeneste og oppfølging av nødvendige tiltak innenfor HMS ivaretas gjennom avtale med ekstern leverandør, kombinert med nødvendige interne tiltak. De senere resultatene fra gjennomførte undersøkelser, viser at de fysiske arbeidsforholdene i banken generelt sett er gode. Ved avvik blir det iverksatt tiltak. Samarbeid mellom banken og bedriftshelsetjenesten gjennomføres i henhold til fastsatt årsplan.

I bankens strategiplan, er det et uttalt mål at banken skal ha de beste og mest motiverte medarbeiderne. Det legges vekt på konkurransedyktige betingelser, god ledelse, karriereutvikling, og godt samspill.

Likestilling og diskriminering

Banken har 60 fast ansatte med en fordeling mellom kvinner og menn på 37 kvinner og 23 menn. Videre har banken to kvinnelige vikarer i fulltid samt en mannlig vikar i deltid per 31.12.2023. Bankens ledergruppe består av ni menn og fire kvinner, og bankens styre har fire kvinnelige og fire mannlige medlemmer. I løpet av 2023 har banken styrket bemanningen for både å bedre rådgiverkapasitet, redusere nøkkelmannsrisiko samt få ned overtidsbruk.

Banken arbeider bevisst med å oppnå likestilling i bankens ledelse og styre. I forbindelse med stillingsutlysninger, avlønning, regulativer, mulighet til deltidsstillinger med videre, har ikke banken avdekket risiko for diskriminering. Banken tilstreber at språket i stillingsutlysninger er kjønnsnøytralt og at begge kjønn er representert i prosessene. Finansnæringen har en felles ambisjon om en styrking av likelønssituasjonen i bransjen. Det er blant annet etablert likestillingsindikatorer for finanssektoren. Ovennevnte forhold ivaretas gjennom administrasjonens samarbeid med ansatte gjennom SAMU og ansettelsesutvalg. Området ivaretas først og fremst av HR i samarbeid med tillitsvalgte/verneombud.

Banken har nulltoleranse for diskriminering og har ikke opplevd å ha noen saker knyttet til diskriminering i 2023. Banken har en ekstern varslingskanal som driftes av EY AS. Varslingskanalen kan også benyttes for saker knyttet til diskriminering. Varslingskanalen ligger tilgjengelig på bankens nettsted <https://asbank.no/>. Videre publiserer banken en egen ARP-rapport (Aktivitets- og redegjørelsesplikt) som utdyper bankens arbeid med likestilling og diskriminering.

Antihvitvask

Etter et stedlig tilsyn i juni 2022 besluttet Finanstilsynet i november 2023 å illegge banken et overtredelsesgebyr på MNOK 9,5 for manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven og tilhørende forskrifter. Banken har godtatt overtredelsesgebyret, samt erkjent og beklaget forholdet.

Banken erkjenner at det på tilsynstidspunktet ikke var tilstrekkelige fokus, ressurser, rutiner og etterlevelse på antihvitvask, som er et viktig område.

Banken har siden våren 2022 iverksatt en rekke tiltak for å utbedre forholdene. Dette har vært en viktig intern prosess som bankens styre, ledelse og alle medarbeidere har tatt på største alvor. Banken har styrket virksomhetsstyring, AML, kreditt og etterlevelse, gjennom en betydelig økning i antall ansatte, samt styrket fokus på kompetanse.

Bankens handlingsplan for å sikre etterlevelse av hvitvaskingsloven med forskrifter, jfr. Finanstilsynets rapport, er per 29. januar 2024 verifisert av bankens internrevisor, BDO, og oversendt Finanstilsynet.

Banken og lokalsamfunnet

Bankens historie med å støtte lokalsamfunnet startet allerede i 1895, da Spydeberg Sparebank inngikk sin første sponsoravtale med Spydeberg Skytterlag. Siden den gang har banken vært en avgjørende støttespiller for en rekke lag og foreninger i bankens markedsområder. Dette engasjementet understreker bankens forpliktelse til en av våre viktigste samfunnsoppgaver – å skape et trygt, inkluderende og levende lokalsamfunn.

Hvert år gir banken store deler av overskuddet tilbake til to sparebankstiftelser i form av utbytte; Sparebankstiftelsen Askim og Sparebankstiftelsen Spydeberg. I 2023 ga de henholdsvis MNOK 5 og MNOK 2,9 tilbake til lokalsamfunnet. Sparebankstiftelsene sine bidrag skaper aktivitet og utvikling.

Gaver til barn og unge blir prioritert. Bankens samlede sponsorstøtte i 2023 beløper seg til MNOK 4,2. Bankens største sponsorat er Spydeberg Rock Festival, med 3000 besøkende på Askim & Spydeberg Sparebanks familiefestival, som er en del av dette arrangementet. Banken sponser i tillegg breddeklubber som Askim Fotball, Askim IF, Spydeberg IL, Skiptvet IL, Driv IL, Oppegård IL og Ski Håndball med betydelige beløp.

Næringsforeningene «Askimbyen» og «Småbyen Spydeberg» mottar også betydelig støtte fra banken. Disse to næringsforeningene er viktige bidragsytere til å utvikle næringsvirksomheten i hele vår region.

I tillegg til faste sponsoravtaler gir banken ut gaver. Det har i 2023 blitt gitt gaver på til sammen MNOK 1,43. MNOK 0,6 ble gitt i den årlige gavetildeling 1. kvartal. Utover dette har det blitt gitt gaver til lag og foreninger som har feiret jubileum, matkasser til jul både i Spydeberg og Follo, Frelsesarmeen, og vedlikeholdsarbeid på et forsamlingslokale i Follo.

Totalt har banken, sammen med sparebankstiftelsene, gitt MNOK 13,6 tilbake til lokalsamfunnet i 2023. Dette tilsvarer ca. NOK 37.000 hver eneste dag i hele 2023.

Askim & Spydeberg Sparebank er lokalbanken som er til stede der det skjer, noe som gjør oss unike i vårt personlige engasjement i å utvikle menneskene og nærmiljøet vårt. Å aktivt bry oss om våre kunder og vårt nærmiljø er det som driver oss og skaper mening for alle oss som jobber i Askim & Spydeberg Sparebank.

#Lokalbankensiden1859

Forskning og utvikling, FOU

Banken har ikke pågående FoU-aktiviteter og har ingen kostnadsførte utgifter av betydning knyttet til dette.

Bærekraft (ESG)

Banken arbeider aktivt med bærekraft (ESG). ESG står for «Environmental, Social and Governance», eller «Miljø-, Sosiale- og Forretningsetiske forhold». Arbeidet med ESG er en strategisk prioritering for banken og bankens arbeid med bærekraft ble konkretisert i en styrevedtatt bærekraftspolicy i 2022.

I 2022 valgte bankens ansatte fire av FNs bærekraftsmål som banken skal ha særlig fokus på i årene som kommer.

Følgende mål ble valgt:

- Mål 5 – likestilling mellom kjønnene
- Mål 8 – anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Mål 11 – bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Mål 12 – ansvarlig forbruk og produksjon

For å nå de fire målene må banken samarbeide med kunder, leverandører, samarbeidspartnere, lokalsamfunnet, bransjeorganisasjoner og offentlige myndigheter. FNs bærekraftsmål 17 – samarbeide for å nå målene, er derfor valgt som et metodemål for banken.

I 2023 lanserte banken grønne boliglån og tiltakslån. Banken vil i 2024 fokusere på å videreutvikle bankens rådgivere innenfor området for å sikre at banken er en god støtte og sparringspartner for sine kunder. I tillegg vil bærekraft være en sentral og betydelig del av bankens virksomhet i tiden fremover.

Banken arbeid med bærekraft er ytterligere beskrevet i bankens bærekraftsrapport.

Samfunnsansvar

En del av bankens strategi er å støtte lokalsamfunnet ved å gi gaver til lag og foreninger samt bidra til nye arbeidsplasser og utvikling av næringslivet i regionen. Samfunnsengasjement står svært sentralt i bankens strategi. Banken har egen redegjørelse for samfunnsansvar tilgjengelig på bankens hjemmeside, <https://asbank.no/>, og i bankens bærekraftsrapport.

Ytre miljø

Som en lokal sparebank har banken et ansvar for å bidra til et bedre klima og nærmiljøet i bankens region. Bankens virksomhet har i begrenset grad påvirkning på det ytre miljø. Banken er sertifisert som Miljøfyrtårn som tilsier at banken har forpliktet seg til å redusere bankens negative påvirkning og styrke bankens positive påvirkning, på det ytre miljø.

Åpenhetsloven

Den nye Åpenhetsloven tråde i kraft 1. juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Banken har egen åpenhetsrapport tilgjengelig på bankens hjemmeside, <https://asbank.no/>.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. I denne vurderingen er det sett hen til bankens sunne økonomiske drift, finansielle stilling, samt styrets vurdering av framtidsutsiktene. Etter styrets oppfatning gir årsregnskap og årsberetning en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av bankens virksomhet og økonomiske stilling.

Redegjørelse for årsregnskapet

Driftsresultatet

Resultat av ordinær drift etter skatt endte på MNOK 131,8 for regnskapsåret 2023, mot MNOK 149,5 for regnskapsåret 2022. Reduksjonen utgjør MNOK 17,7. Totalresultatet (Resultat av ordinær drift etter skatt +/- Sum utvidet resultat = Totalresultat) endte på MNOK 122,1 for regnskapsåret 2023 mot MNOK 159,6 for regnskapsåret 2022. Reduksjonen utgjør MNOK 37,5.

Netto rente- og kredittprovisjoner

Målt i kroner økte netto rente- og provisjonsinntekter i 2023 med MNOK 53,1, fra totalt MNOK 247 i 2022 til totalt MNOK 300,2 i 2023. Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK) har netto rente- og kredittprovisjonsinntekter økt fra 2,16 % per 31.12.2022 til 2,44 % per 31.12.2023. Et høyere rentenivå er hovedårsaken til forbedringen i netto rente- og provisjonsinntekter målt i kroner. Renteøkningene startet allerede høsten 2021 da Norges Bank økte renten i to omganger. I 2023 har Norges Bank satt opp styringsrenten ytterligere seks ganger. Styringsrenten økte fra 2,75 % i januar 2023, til 4,5 % ved utgangen av året. Det er forventet at rentetoppen er nådd i det vi går inn i 2024. Banken har gjennom 2023 valgt å følge Norges Bank sine rentehevinger på utlån, med unntak av den siste rentehevingen, der vi valgte å holde renten uendret. Dette for å rekke ut en hjelpende hånd til bankens lånekunder, som har merket det siste årets renteøkninger på økonomien. Tiltaket fikk god oppmerksomhet både blant kunder og i media.

Et noe høyere rentenivå har i 2023 gitt en bedring i rentenetto, men gir samtidig økte rentekostnader for både privat- og bedriftskunder. Et høyt rentenivå vil i noen grad kunne medføre økt risiko for mislighold og tap i bankens utlånsportefølje.

Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

Andre gebyrer og provisjonsinntekter økte med MNOK 1,8 i 2023 sammenlignet med 2022. Målt i % av GFVK ble gebyrer og provisjonsinntekter redusert fra 0,45 % i 2022 til 0,42 % i 2023.

Gebyrer og provisjonsinntekter knyttet til betalingsformidling økte med MNOK 0,7 i 2023 sammenlignet med 2022.

Provisjonsinntekter fra boliglån formidlet til boligkredittselskap er tilnærmet uendret i 2023 sammenlignet med 2022. Banken har hatt en reduksjon i lån formidlet til boligkredittselskaper på MNOK 309 i 2023.

Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter økte med MNOK 0,7 mens provisjonsinntekter fra formidlet verdipapirforvaltning ble økt med MNOK 0,4.

Styret har fokus på utviklingen i det viktige arbeidet med å reetablere forsikringsporteføljen i Frende Forsikring og fondsporteføljen i Norge.

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester

Bankens provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester økte med TNOK 765 i 2023.

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler. Utlån til kunder med fastrente, sikret med renteswap (finansielt derivat) bokføres til virkelig verdi over ordinært resultat. Verdiendring knyttet til fastrentelån er kostnadsført med MNOK 1,3 i 2023. Verdiendring på finansielle derivater er kostnadsført med MNOK 1,1 i 2023. Finansielle derivater er bokført til virkelig verdi over ordinært resultat.

Forvaltningen av bankens obligasjonsportefølje ivaretas av Sparebank1 Kapitalforvaltning AS. Forvaltningen utføres i henhold til mandat fra banken, fastsatt av styret. Obligasjonsporteføljen er bokført til virkelig verdi over ordinært resultat. Banken har netto verdiendring og realiserte gevinster/tap på beholdningen av rentebærende verdipapirer på til sammen MNOK 3,5 (inntekt) i 2023. Til sammenligning hadde banken verdiendringer og netto realiserte gevinst/tap på beholdningen av rentebærende verdipapirer (kostnad) på MNOK 7,5 i 2022.

Agio er inntektsført med MNOK 3,5.

Netto verdiendring på aksjer over ordinært resultat er kostnadsført med MNOK 3,7 i 2023. Verdiendringen på aksjer over ordinært resultat ble til sammenligning inntektsført med MNOK 3,2 i 2022. Verdiendringen skyldes i all hovedsak nedskrivning av bankens beholdning av aksjer i Frende Holding AS.

Andre driftsinntekter

Banken har, i tillegg til egen virksomhet, tre leietakere i bankbygget i Askim. Det leies ut lokaler til Dr. Randersgate Legesenter, Tannlegene Heyden og Berg og Askimbyen AS. Banken fremleier også et mindre areal av kontorlokaler i Torvgården på Ski. Samlede leieinntekter for 2023 utgjør MNOK 0,5 (MNOK 0,6 i 2022).

Driftskostnader

Bankens lønns- og personalkostnader har økt med MNOK 24,1 sammenlignet med 2022. En vesentlig del av kostnadsøkningen kan forklares ved at en pensjonsforpliktelse knyttet til usikret ordning ble tilbakeført med MNOK 13,2 i 2022, noe som ga seg utslag i negativ pensjonskostnad i 2022. Om det korrigeres for dette, er økningen i lønns- og personalkostnader MNOK 10,9. Banken har gjennom 2023 styrket bemanningen med ca. 4,5 årsverk, inkludert vikarer. Lønnsoppgjøret i 2023 har også bidratt til kostnadsøkningen. I tillegg er regnskapet for 2023 belastet med avsetning til bonus for ansatte på TNOK 45 per årsverk. Det ble ikke gjort avsetninger til bonusutbetalinger i regnskapet for 2022.

Bankens pensjonskostnader er knyttet til innskuddsbasert pensjonsordning for alle bankens ansatte og AFP. I tillegg har banken pensjonskostnader knyttet til usikret pensjonsordning for tidligere banksjef, som sluttet i 2010.

Målt i % av GFVK utgjør lønn, pensjoner, sosiale kostnader 0,57 % per 31.12.2023 mot 0,40 % pr. 31.12.2022.

Andre driftskostnader har økt med MNOK 1,1 i 2023 sammenlignet med 2022. Banken fikk i november 2023 overtredelsesgebyr for mangler knyttet til AHV-arbeidet tilbake i 2022. Overtredelsesgebyret utgjør MNOK 9,5 og belastet regnskapet for 2023.

Bankens IT-kostnader økte med MNOK 5,0 i 2023, etter å ha blitt redusert med MNOK 13,4 i 2022, etter overgangen fra Eika Alliansen til Lokalbanc alliansen. Kostnadene knyttet til drift av fast eiendom har blitt redusert med MNOK 1,1, noe som i all hovedsak forklares gjennom reduserte strømpriser.

Bankens samlede driftskostnader eksklusiv tap var i 2023 på MNOK 154,4 mot MNOK 128 i 2022. Samlede driftskostnader økte med MNOK 26,4 (20,6 %) fra 2022 til 2023. Til sammenligning ble kostnadene redusert med MNOK 1,4 (-1,0 %) fra 2021 til 2022. Bankens kostnader i prosent av inntekter er 43,7 % per 31.12.2023 (42,5 % 31.12.2022)

Bankens styre og administrasjon vil fortsette arbeidet med målrettet kostnadseffektivisering av bankdriften i tiden fremover.

Tap og tapsavsetninger på utlån og garantier

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert til å være i samsvar med retningslinjene fra Finanstilsynet. Prinsippene for behandling av misligholdte lån og tilhørende tapsnedskrivninger i Steg 3 er beskrevet i note 2. Noen få engasjementer omtalt i media ligger fremdeles i bankens balanse per 31.12.2023, og har vært gjenstand for særlige vurderinger.

Banken har i 2023 bokført netto tap på utlån og garantier på til sammen MNOK 21,9 (0,18 % av GFVK) mot en netto inngang på tap på MNOK 7,5 (0,07 % av GFVK) i 2022. Statistiske nedskrivninger på utlån til kunder i steg 1 og steg 2 er økt med MNOK 9,2 i 2023, og utgjør nesten halvparten av bankens tap på utlån til kunder.

I bankens statistiske nedskrivninger per 31.12.2023 ligger det en generell tilleggsavsetning utover modellberegnete tap med MNOK 4,7. Denne tilleggsavsetningen er ment å dekke usikkerhet knyttet til næringseiendom og bygg- og anleggssektoren med bakgrunn i økte renter.

Se ellers avsnittet «kredittrisiko» i den delen av dette dokument der styret redegjør for «Risikoforhold» samt note 6 til årsregnskapet 2023.

Gevinst på verdipapirer til virkelig verdi over OCI

Banken har i 2023 kostnadsført MNOK 9,5 netto verdiendringer knyttet til egenkapitalinstrumenter (aksjer) over utvidet resultat. Verdiendringen er i all hovedsak verdiendring knyttet til aksjene i Eika Boligkreditt AS.

Balansen

Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen økte i 2023 med MNOK 558 (4,6 %), til sammenligning MNOK 1.024 (9,3 %) i 2022.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte i 2023 med MNOK 426 (5,3 %), til sammenligning MNOK 749 (10,2 %) i 2022. Innskuddene dekker ved årsskifte 84,2 % av brutto utlån, mot 84,9 % forrige år. Banken har som målsetting at innskudd minimum skal dekke 80 % av brutto utlån.

Brutto utlån

Brutto utlån på egen balanse økte i 2023 med MNOK 592 (6,2 %), til sammenligning MNOK 414 (4,6 %) i 2022. Økningen i utlån på egen balanse er i stor grad knyttet til økte utlån til personmarkedet. Utlånsvekst i personmarkedet på egen balanse, målt i %, endte på 6,3 %. Utlån til næringslivskunder økte med MNOK 162 (6 %) i 2023. Ved årsskiftet hadde banken formidlet lån til boligkredittselskaper på til sammen MNOK 3.375, fordelt på Verd Boligkreditt med MNOK 748 og Eika Boligkreditt med MNOK 2.627. Banken hadde en reduksjon på MNOK 309 (8,4 %) i lån formidlet til boligkredittselskaper i 2023. I 2022 hadde banken en reduksjon i lån formidlet til boligkredittselskaper på MNOK 476 (11,4 %). Det er forventet vekst i lån formidlet til boligkredittselskaper i 2024. Hensyntatt utlånsporteføljene formidlet til boligkredittselskaper hadde banken en utlånsvekst i 2023 på MNOK 283 (2,1 %). Til sammenligning var det samlet sett i 2022 en reduksjon i totale utlån til kunder på MNOK 62 (0,5 %).

Nedskrivninger på utlån til kunder og avsetninger på garantiansvar i Steg 1, Steg 2 og Steg 3 utgjør MNOK 57,6 per 31.12.2023 mot MNOK 70,5 per 31.12.2022. Brutto kredittforringede utlån til kunder er økt med MNOK 34, fra MNOK 124 den 1. januar 2023 til MNOK 158 ved årets slutt. Samlede nedskrivninger på utlån til kunder utgjør 0,57 % (0,72 % i 2022) av brutto utlån per 31.12.2023. Nedskrivninger på utlån (Steg 1 og Steg 2) utgjør MNOK

27 og 0,27 % av brutto utlån (MNOK 18 og 0,19 % i 2022). I tillegg til de statistisk beregnede nedskrivningene har banken foretatt en økning av disse med MNOK 4,7. Tilleggsavsetningen er gjort med bakgrunn i svakere makroøkonomiske utsikter for næringseiendom og bygg- og anleggssektoren. Styret mener at tapsavsetningene som er foretatt pr. 31.12.2023 er tilstrekkelige i forhold til bankens risiko knyttet til utlån og garantier.

Garantier

Banken har per 31.12.2023 stilt garantier for til sammen MNOK 63,5 mot MNOK 85,5 per 31.12.2022.

Garantier overfor kunder fordeler seg med MNOK 11 i betalingsgarantier, MNOK 14,6 i kontraktsgarantier, MNOK 11,6 i andre garantier. Garantiene har god risikospredning og er generelt godt sikret etter de samme retningslinjer som for utlån.

I tillegg har banken garantiansvar overfor Eika Boligkreditt pålydende MNOK 26,3 per 31.12.2023. Garanti-ansvaret overfor Eika Boligkreditt var per 31.12.2022 MNOK 33,8.

Verdipapirer

Bankens beholdning av strategiske aksjer i selskapene Verd Boligkreditt AS, Frende Holding AS, Brage Finans AS, Norne Securities AS og Balder Betaling AS bokføres til virkelig verdi over ordinært resultat. Bankens har ingen andre beholdninger av aksjer, egenkapitalbevis eller pengemarkeds- og obligasjonsfond som bokføres til virkelig verdi over ordinært resultat per 31.12.2023.

Bankens portefølje av aksjer til virkelig verdi over ordinært resultat utgjør MNOK 150,4 per 31.12.2023. Historisk kostpris for denne porteføljen er MNOK 149,9.

Forvaltningen av bankens obligasjonsportefølje ivaretas av Sparebank1 Kapitalforvaltning. Forvaltningen utføres i henhold til mandat. Mandatet er i tråd med bankens retningslinjer for forvaltning av, og handel med verdipapirer. Styret i banken har fastsatt maksimumsrammer for disse aktivitetene. Det foretas en løpende kontroll og rapportering, slik at virksomheten holdes innenfor gitte rammer.

Bankens beholdning av rentebærende verdipapirer bokføres til virkelig verdi over ordinært resultat. Beholdning av rentebærende verdipapirer har en bokført verdi på MNOK 1.456,3 per 31.12.2023. Per 31.12.2022 var beholdningen av rentebærende verdipapirer bokført til MNOK 1.419,6.

Porteføljen av unoterte og strategiske aksjer, med unntak av aksjene i Verd Boligkreditt AS, Frende Holding AS, Brage Finans AS, Norne Securities AS og Balder Betaling AS, blir bokført til virkelig verdi over utvidet resultat. Bankens portefølje av aksjer bokført til virkelig verdi over utvidet resultat utgjør MNOK 224,5 per 31.12.2023. Historisk kostpris for denne porteføljen er MNOK 217,9.

Av den totale bokførte beholdningen av unoterte og strategiske aksjer på til sammen MNOK 375, utgjør aksjepostene i Eika Boligkreditt AS, Verd Boligkreditt AS, Frende Holding AS, Brage Finans AS, Norne Securities AS og Balder Betaling AS til sammen MNOK 357,6.

Egenkapital, soliditet og kapitaldekning

Banken fikk i 2023 fastsatt et Pilar II krav på 2,7 % av det konsoliderte beregningsgrunnlaget med virkning fra 30.06.2023. Pilar II-kravet skal oppfylles med minimum 56,25 % ren kjernekapital og minst 75 % kjernekapital.

Pilar 2-kravet kommer i tillegg til følgende minstekrav og bufferkrav:

- minstekravet til kapital i pilar 1 på 8 % av beregningsgrunnlaget, hvorav minst 4,5% ren kjernekapital og 6 % kjernekapital i henhold til gjeldende kapitaldekningsregler
- en samlet buffer ut over minstekravet og pilar 2-kravet bestående av ren kjernekapital, for å dekke summen av de til enhver tid gjeldende bufferkrav i pilar 1.

Samlet krav til ren kjernekapital på konsolidert grunnlag pr. 31.12.2023 er 15,52 % som består av følgende elementer:

- Minstekrav til ren kjernekapital 4,5 %
- Bevaringsbuffer 2,5 %
- Motsyklisk buffer 2,5 %
- Systemrisikobuffer 4,5 %
- Pilar II 1,52 %

Motsyklisk buffer økte til 2,5 % fra 31. mars 2023. Det var opprinnelig varslet at Systemrisikobuffer skulle øke til 4,5 % fra 31. desember 2022, økningen ble imidlertid utsatt ett år. Systemrisikobuffer økte med 1,5 %, fra 3,0 % til 4,5 %, med virkning fra 31. desember 2023.

Bankens rene kjernekapitaldekning er 21,82 %, kjernekapitaldekning er 24,22 % og kapitaldekning er 27,34 % per 31.12.2023.

Banken beregner kapitaldekningstall på konsolidert nivå per 31.12.2023 ved at relative andeler i Eika Boligkreditt AS, Verd Boligkreditt AS og Brage Finans AS konsolideres. På konsolidert nivå er ren kjernekapitaldekning 19,37 %, kjernekapitaldekning er 21,50 % og kapitaldekning 24,37 % per 31. desember 2023.

Økningene i systemrisikobuffer og motsyklisk buffer setter økte krav til bankens egenkapital, da særlig ren kjernekapital. Per 31.12.2023 er banken en solid bank med en ren kjernekapitaldekning godt over minimumskravene. Gjennom styrets forslag til disponering av årets utbytte styrker årets resultat bankens rene kjernekapital med MNOK 105, jfr. note 4 – kapitaldekning.

Administrasjonen og styret mener at banken er rustet for videre vekst, men med fortsatt fokus på å opprettholde en tilfredsstillende ren kjernekapitaldekning. Dette skal gjøres gjennom solide resultater, en forsvarlig, men konkurransedyktig utbyttepolitikk, balansert utlånsvekst og en optimalisering av sammensetningen av egenkapitalinstrumenter; egenkapitalbevis, tilbakeholdt overskudd, hybridkapital og tilleggskapital.

Forhold etter regnskapsårets slutt

Leiekontrakten med Thon Ski AS om leie av lokaler i Torvgården på Ski utløp 31. januar 2024. Banken har igangsatt konkrete planer om en omfattende ombygging av lokalene i samarbeid med Thon Ski AS. I en mellomperiode, til denne ombyggingen er konkretisert, ble det i januar 2024 inngått en forlengelse av leiekontrakten til 31. august 2024. Dette er en direkte forlengelse av leiekontrakten som utløp 31. januar 2024. Banken vil i løpet av 1. halvår 2024 inngå en ny leiekontrakt med Thon Ski AS om leie av lokaler i Torvgården på Ski.

Det er ikke oppstått vesentlige forhold etter avslutning av regnskapsåret 31.12.2023 som har innvirkning på bedømmelsen og vurderingen av regnskapet for 2023.

Kontantstrøm

Bankens operasjonelle aktiviteter har en positiv kontantstrøm på MNOK 28 i 2023. Det er en negativ kontantstrøm knyttet til økte utlån til kunder på MNOK 622. Innskudd fra kunder bidrar positivt til kontantstrømmen med MNOK 426. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er positiv med MNOK 27, mens kontantstrøm knyttet til bankens finansieringsaktiviteter er negativ med MNOK 107. Bankens totale kontantstrøm for samtlige aktiviteter i regnskapsåret 2023 er negativ med MNOK 52.

Virksomhetsstyring (Corporate governance)

Generalforsamlingen er det øverste styrende organet i banken. Valg av medlemmer til generalforsamlingen og styre skjer etter innstilling fra valgkomiteer representert av innskyttere, ansatte og egenkapitalbeveiere. Generalforsamlingen per 31.12.2023 består av 24 medlemmer. 9 medlemmer er valgt av og blant sparebankens kunder, 9 medlemmer er valgt av egenkapitalbeveierne og 6 medlemmer er valgt av de ansatte i banken. Generalforsamlingen skal påse at banken virker etter sitt formål i samsvar med lovverket, vedtekter og vedtak fattet av generalforsamlingen.

Bankens styre består av seks eksterne medlemmer i tillegg til to ansattvalgte. Styrets overordnede mål er å påse forsvarlig forvaltning av bankens midler, samt at de vedtar bankens strategi og styringsrammer og nøkkeldokumenter som etiske retningslinjer. Styret fastsetter videre planer og mål, og holder seg løpende orientert om bankens utvikling sett i lys av omgivelsene. Det er vedtatt egne instruksjoner for styret og administrerende banksjef.

Styret har et risiko- og revisjonsutvalg, som er et underutvalg av styret og består av tre styremedlemmer. Ingen av ansattes representanter i styret sitter i utvalget. Utvalget skal virke som et saksforberedende arbeidsutvalg og støtte styret i utøvelsen av sitt ansvar for regnskapsrapportering, revisjon, internkontroll og den samlede risikostyringen. Hensikten er å øke kvaliteten på styrets arbeid innen disse områdene. Revisjonsutvalget skal også vurdere revisors uavhengighet. Instruks for risiko- og revisjonsutvalget inngår i bankens styreinstruks.

Hele styret fungerer som bankens godtgjørelsesutvalg. Forskrift om godtgjørelsesordninger pålegger styret i ethvert finansforetak å fastsette retningslinjer og rammer for en godtgjørelsesordning. Ordningen skal gjelde for hele banken, og skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko på lengre sikt. Banken har en felles bonusordning for alle faste ansatte, basert på et likt beløp per ansatt, som er innenfor unntaksbestemmelsen i Finanstilsynets rundskriv 2/2020. Instruks for godtgjørelsesutvalget inngår i bankens styreinstruks.

Administrerende banksjef leder banken sammen med elleve ledere. Disse utgjør bankens ledergruppe. Banken er organisert i ni avdelinger; personmarked, bedriftsmarked, dagligbank, kundesenter, HR, administrasjon og IT, AHV, samt depot og økonomi. Bankens ledere er ansvarlig for at deres respektive avdelinger leverer kvalitetsmessig godt arbeid og at god risikostyring ivaretas. Bankens leder for risikostyrings- og compliancefunksjonen støtter bankens ledere i arbeidet og rapporterer kvartalsvis til bankens styre. Leder for risikostyrings- og compliancefunksjonen rapporterer direkte til administrerende banksjef og styret.

Det er tegnet ansvarsforsikring for administrerende banksjef og styrets medlemmer knyttet til deres mulige ansvar overfor banken og tredjepersoner. Forsikringsdekningen bygger på en vurdering av mulig ansvareksponering. Forsikringen omfatter erstatningsansvar for formueskade som følge av en påstått ansvarsbetinget handling eller unnlatelse i sikredes egenskap av medlem av styret, ledelsen eller andre som kan pådra seg et selvstendig ledelsesansvar eller medvirkningsansvar. Forsikringsdekningen dekker ikke forsettlig handlinger og det er heller ingen bestemmelser om regress i avtalen. Avtalen er tegnet som en fellespolise med de øvrige 9 bankene i Lokalbank alliansen. Banken har i tillegg tegnet deknninger innen profesjon - og kriminalitetsforsikring.

Risikoforhold

Internkontroll

Banken har arbeidet systematisk med styrking av bankens styring og kontroll i 2023. Det er lagt ned et betydelig arbeid for å tydeliggjøre skillet mellom bankens 1. og 2. forsvarslinje, samt å øke omfanget og kvaliteten i bankens internkontroller. Banken utarbeider årlige kontrollplaner og bankens ledergruppe og styre mottar status gjennom regelmessig rapportering fra både 1. og 2. forsvarslinje, i tillegg til at bankens rådgivere mottar direkte tilbakemeldinger fra kontrollfunksjonene. Bankens administrerende banksjef, herunder administrasjon har ansvaret for den daglige risikostyringen. Denne utøves gjennom vedtatte policyer, retningslinjer og instruksjoner samt rapporter og kontrollhandlinger.

Finansiell risiko

Summen av de risikoforhold som påvirker banken, og som normalt påvirker enhver bank, er etter styrets oppfatning rettvisevisende presentert i regnskapet for 2023. Til grunn for denne vurdering ligger bankens resultat for året, grunnleggende soliditet gjennom kjernekapital og kapitaldekningsprosent og profilen på de underliggende risikoforholdene ellers. For nærmere beskrivelse av ulike finansielle risikoer henvises til note 4, samt avsnittene nedenfor.

Kredittrisiko

Bankens kredittrisiko er spesielt knyttet til utlån, garantier og verdipapirer. Kredittrisikoen ligger i at debitor ikke kan oppfylle sine forpliktelser. For å redusere kredittrisikoen knyttet til privatkunder følger banken forsvarlig utlånspraksis for boliglån. Nedbetalingslån og fastrentelån er priset etter kundenes økonomi og den sikkerhet som er etablert. Bankens utlån har generelt god sikkerhet.

Utlån til privatkunder utgjør 72 % av totale utlån på egen balanse, noe som er uendret fra 31.12.2022. Banken fikk en økning i brutto utlån til privatkunder i 2023 på MNOK 429 (6,3 %) etter en økning i utlån til privatkunder i 2022 på MNOK 412 (6,4 %). Utlån til næringskunder utgjør 28 % av totale utlån på egen balanse. Bankens utlån til næringskunder fikk en økning på MNOK 161 (6,0 %) i 2023, etter en nullvekst i 2022.

Banken legger opp til en utlånsvekst på ca. 4 % i 2024, for både bedriftsmarkedet og privatmarkedet.

Banken har etter fusjonen, 1. april 2015, hatt et volum på misligholdte lån som er høyere enn normen for norske banker. Brutto misligholdte engasjement har i 2023 blitt redusert med MNOK 33,5, fra MNOK 119 ved inngangen til året, til MNOK 84 ved årets slutt. Brutto andre kredittforringede engasjement har økt med MNOK 67 i 2023, fra MNOK 5 per 31.12.2022 til MNOK 72,5 per 31.12.2023. Brutto kredittforringede engasjement i personmarkedet er tilnærmet uendret gjennom 2023. Økningen i brutto kredittforringede engasjement har kommet i bransjen bygg og anlegg. Økningen i kategorien bygg og anlegg skyldes i hovedsak ett engasjement som er ajour per 31.12.2023, men rapporteres som brutto kredittforringet på grunn av karens. Styret og administrasjonen arbeider målbevisst for at banken skal ned på et volum av brutto kredittforringede engasjement, summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement, som ikke avviker fra sammenlignbare banker.

Både misligholdte og andre kredittforringede engasjement er vurdert i forhold til etablerte sikkerheter og forventet realisasjonsverdi på disse. Banken har i 2023 gjort særlige vurderinger av et svært begrenset antall enkeltengasjementer knyttet til omdømmesaken, og eventuelle tap knyttet til disse. Styrets vurdering er at verdien på etablerte sikkerheter ved en realisasjon er tilstrekkelig til å dekke alle misligholdte og tapsutsatte engasjement med de nedskrivninger som er gjort i regnskapet 31.12.2023.

Banken praktiserer tett oppfølging av engasjementer som går i, eller forventes å gå i mislighold. Misligholdte og tapsutsatte engasjement løftes vekk fra opprinnelig saksbehandler og følges opp av bankens kredittsjef. Purrerutiner er utkontraktert til eksternt inkassobyrå. Bankens kjennskap og nærhet til markedet er også vesentlig i tilknytning til vurderingen av kredittrisiko. Bankens risikoklassifiserer sine utlån, både til næringskunder og privatkunder. Styret ser med utgangspunkt i nåværende strategi ingen vesentlige endringer i bankens fremtidige kredittrisiko. Styret vurderer kredittrisikoen til å være lav for personmarkedet og verdipapirer og moderat for bedriftsmarkedet.

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens lønnsomhet i ugunstig retning knyttet til utlån, innskudd og verdipapirer. Renterisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom entrebindingsperioden på eiendelssiden og gjeldssiden i balansen. Av den samlede utlånsmassen utgjør utlån til kunder med fastrente MNOK 122. Renterisikoen er redusert gjennom rentebytte-avtaler på til sammen MNOK 150,3 med opprinnelig

løpetid på fem og ti år. Avviket mellom utlån til kunder med fastrente og volumet på rentebytteavtalene gjør at banken har en renterisiko knyttet til differansen på MNOK 28,3. I tillegg er det en mindre renterisiko knyttet til asymmetri mellom løpetidsbåndene på lån med fastrente og løpetidsbåndene for rentebytteavtalene.

Innskudd fra kunder løper i sin helhet med flytende rente.

Styret vurderer renterisikoen i utlåns- og innskuddsmassen som begrenset.

Bankens obligasjonslån, ansvarlige lån og fondsobligasjonslån løper med flytende rente; fast margin over 3 MND NIBOR i hele løpetiden, samt ny rentefastsettelse og rentebetaling hver 3. måned.

Styret har utarbeidet instruks for plassering og finansiering i verdipapirer og finansinstitusjoner. Renterisikoen i verdipapirer og finansiering er forsøkt dempet med sammensetning av type verdipapirer, volumfordeling og forfallsspredning.

Styret vurderer renterisikoen i bankens likviditetsplasseringer og lån i obligasjonsmarkedet til å være begrenset.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen må sees i sammenheng med bankens egenkapital og forholdet mellom innskudd og utlån. Store enkeltinnskudd som raskt kan flyttes ut av banken vil også påvirke bankens likviditetsrisiko.

Banken oppfyller kravene i Finansdepartementets forskrift om forsvarlig likviditetsstyring for banker. Banken oppdaterer sin likviditetspolicy minst en gang i året. Banken har beredskapsplan for likviditet med tilhørende modell for stresstest.

Brutto utlån til kunder er MNOK 1.600 høyere enn innskudd fra kunder. Bankens innskuddsdekning har i løpet av 2023 falt marginalt fra 84,9 % per 31.12.2022 til 84,2 % per 31.12.2023. Styret vurderer bankens innskuddsdekning til å være tilfredsstillende.

Innskuddsmassen er i all hovedsak fordelt på et høyt antall kunder og få store innskudd. Banken har over tid hatt søkelys på å begrense særlig store innskuddskunder som har vært med på å øke bankens likviditetsrisiko. Banken har et innskuddsvolum på ca. MRDNOK 2,3 med rullende 32 dagers gjensidig oppsigelsesfrist.

Bankens beholdninger av rentebærende verdipapirer som holdes for å kunne oppfylle kortsiktige likviditetskrav (LCR – Liquidity Cover Ratio) og generell plassering av overskuddslikviditet har økt med MNOK 37 i 2023. Beholdninger av rentebærende verdipapirer er bokført til MRDNOK 1,46 per 31.12.2023.

Banken har per 31.12.2023 utstedt 10 obligasjonslån med opprinnelig løpetid mellom 3 og 5,5 år. Utestående volum per 31.12.2023 er MRDNOK 2,075, med en vektet løpetid på 2,8 år. To obligasjonslån på til sammen MNOK 275 har forfall i 2024.

Overføringsgraden til boligkreditselskap har vært synkende gjennom hele 2023. Overføringsgraden har falt fra 35 % av samlede lån til personmarkedet per 31.12.2022 til 31,7 % per 31.12.2023. Banken har per 31.12.2023 betydelige volumer av boliglån som kvalifiserer til flytting på egen balanse.

Styret vurderer likviditetsrisikoen til å være begrenset.

Valutarisiko

Bankens valutarisiko vurderes til å være lav. Banken er ikke en egen valutabank og all valutaomsetning gjøres kun som kommisjonær for annen valutabank.

Kontantbeholdning av valuta, utgjorde MNOK 2,4 per 31.12.2023. Kontantbeholdninger i valuta vil bli avviklet i 2024. I tillegg hadde banken en innskuddskonto i DNB i DKK med en saldo omregnet til NOK på MNOK 0,1 per 31.12.2023. Aksjeposten i Skandinavisk Datacenter A/S er i DKK, og omregnet til NOK bokført til MNOK 11,5 per 31.12.2023. Banken har ikke lån til kunder eller innskudd fra kunder i annen valuta enn NOK. Banken har en løpende valutarisiko knyttet til innkjøp av IT-tjenester som faktureres i DKK.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for tap som følge av mangelfulle eller mislykkede interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil eller eksterne hendelser. Migreringen fra Eika alliansen til Lokalbank alliansen medførte en rekke systemmessige utfordringer i 2022. Utfordringene var synlige på flere av bankens virksomhetsområder, herunder på området for antihvitvask. Finanstilsynet gjennomførte i mai 2022 et stedlig tilsyn i banken på AHV-området. Gjennomførte tiltak på AHV området og resultat av tilsynet er omtalt i eget avsnitt; Antihvitvask. Ultimo 2023 er det mere enn 2 år siden migreringen fra Eika alliansen til Lokalbank alliansen, og de systemmessige utfordringene banken hadde i 2022 knyttet til denne migreringen er i all hovedsak behandlet. Derfor er styrets vurdering at bankens operasjonelle risiko har blitt vesentlig redusert i 2023 sammenlignet med 2022. Bankens arbeid med å redusere operasjonell risiko er løpende, og styret vil følge utviklingen.

Fremtidig utvikling

Banken har en solid og god økonomi som legger et godt grunnlag for videre vekst og utvikling av virksomheten i nordre deler av Østfold og Follo. Banken vil fortsette arbeidet med å trygge posisjonen som en selvstendig og lokal sparebank. En god samarbeidspartner for nye og eksisterende kunder og en god arbeidsplass for bankens ansatte.

Banken er etablert i et meget attraktivt markedsområde, der det forventes fortsatt tilflytting og vekst. Gjennom målrettet arbeid mot eksisterende og nye kunder skal banken legge grunnlaget for gode kundeopplevelser, økt kundetilfredshet, økte markedsandeler og gode resultater.

Banken støtter lokalmiljøet, og gir sammen med stiftelsene, ca. MNOK 12 tilbake til samfunnet hvert år. Det er spesielt fokus på lag, foreninger, kultur, idrett, ute- og bymiljø, barn og unge. Vi ønsker å være en tydelig pådriver

for å bygge et sterkt lokalsamfunn med gode oppvekst vilkår, lokal kompetanse, samt trygge og fremtidsrettede arbeidsplasser.

Videre har vi en sterk ambisjon innenfor ESG ved å bidra til at banken, ansatte, kunder, samarbeidspartnere og interessenter gjør gode valg som kommer fremtidige generasjoner til gode. Vi skal være gode rådgivere til bedriftskundene innenfor ESG. Banken skal bygge kompetanse hos alle ansatte for å bidra overfor kunder og lokalsamfunn.

Gjennom gode rådgivningssamtaler og åpne kontorer skal vi gi gode kundeopplevelser og gjøre vårt ytterste for å beholde og utvikle en ledende posisjon med høy kundetilfredshet i årene fremover.

Banken forventer at 2024 fortsetter som andre halvår av 2023, med lav kredittvekst i privatmarkedet, avventende bedriftskunder og generelt et press på enkeltkunders likviditet. Banken har god kontroll på utlånsporteføljen på tross av krevende markedsforhold og noe økte statistiske nedskrivninger.

Budsjettert utlånsvekst i 2024 er derfor forsiktig, estimert til 4 %. Banken forventer at rentetoppen er nådd i denne omgang. Marginene på boliglån har vært og forventes å være tilfredsstillende, men noe reduksjon fremover. Konkurransen om innskuddsmidler øker i noen grad. Et høyere rentenivå enn i 2022/2023 vil bidra til å holde en akseptabel rentenetto.

Banken skal etterstrebe å gi god og forutsigbar avkastning til eiere og ha en åpen og konstruktiv dialog med det profesjonelle markedet som gir høy tillit, gode priser ved utstedelser samt gi mulighet for tilbakekjøp / likviditet for investorer.

Gjennom eierskap i boligkredittselskap skal banken ha god tilgang på prisgunstig finansiering for godt sikrede boliglån. Dette, sammen med en relativt høy innskuddsdekning, gjør at banken er godt rustet til å ha konkurransedyktige priser, både på utlån til og innskudd fra kunder, i tiden fremover.

Banken skal være en totalleverandør av finansielle- og forsikrings-tjenester. Banken skal jobbe målrettet mot privatkunder, landbruk og små / mellomstore bedrifter i bankens markedsområde. For å opprettholde en tilfredsstillende inntjening og være relevante for kundene i framtiden, skal vi tilby produkter som gir trygghet for å opprettholde levestandard ved ulykker og uførhet, langsiktig sparing og pensjon samt enkle og effektive produkter tilpasset objektfinansiering.

Økt satsing på samhandel med eiendomsmeglerselskapet «Lokalmegleren & Partners Ski» forventes å gi økt vekst i Follo.

Etterlevelse av eksisterende og forventede lovkrav er et særlig viktig fokusområde for styret, ledelsen og alle ansatte innenfor bla hvitvasking, terrorfinansiering, IT-sikkerhet, ESG og personvern. Banken vil kontinuerlig vurdere ressurs-situasjonen og bygge kompetanse.

Bankens ledelse og styre er godt fornøyd med utviklingen i banken i 2023 og har høye forventninger til 2024 og årene fremover.

Årsresultat og disponeringer

Styret foreslår følgende disponering av resultat for regnskapsåret 2023 (Tall i TNOK):

Resultat av ordinær drift etter skatt	131.792
Disponering:	
Overført til utjevningsfond	50.992
Overført til Sparebankens fond	16.859
Overført fra fond for urealiserte gevinster	2.619
Utbytte, NOK 8,00 per egenkapitalbevis	50.403
Overført til gaver	1.500
Renter fondsobligasjoner	9.419
Sum disponert	131.792

Askim, 4. mars 2024.

Øyvind Hurlen Styrets leder	Martha Mjølnerød Nestleder	Bente Hedum Styremedlem	Rune Melleby Styremedlem
Lill Anita Strand Styremedlem	Georg Smedhus Styremedlem	Linda Desirée Stensby Styremedlem Ansattes representant	Ole-Kristian Baggetorp Styremedlem Ansattes representant
			Emil Inversini Adm. Banksjef

Dokumentet er signert elektronisk

RESULTATREGNSKAP

Resultatregnskap		Morbank		Konsern	
Ordinært resultat (beløp i hele 1000 kr)	Noter	2023	2022	2023	2022
Renteinntekter fra eiendeler beregnet etter effektivrentemetoden		217,269	147,432	217,269	147,432
Renteinntekter fra øvrige eiendeler		437,757	245,324	437,737	245,380
Rentekostnader og lignende kostnader beregnet etter effektivrentemetoden		354,852	145,724	354,720	145,717
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	18	300,174	247,032	300,285	247,096
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20	52,903	51,390	52,903	51,390
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	20	6,544	5,779	6,544	5,779
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	20,29	4,337	7,281	4,337	7,281
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	15,16,20	1,062	11,219	1,062	11,219
Andre driftsinntekter	20	1,498	1,020	6,308	7,123
Netto andre driftsinntekter		53,256	65,131	58,066	71,234
Lønn og andre personalkostnader	21,37	70,342	46,193	74,330	50,863
Andre driftskostnader	22	79,475	78,342	81,152	79,706
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	32	4,604	3,504	4,604	3,504
Sum driftskostnader		154,421	128,039	160,087	134,074
Resultat før tap		199,009	184,123	198,265	184,257
Kreditttap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	11	21,932	-7,511	21,932	-7,511
Resultat før skatt		177,077	191,634	176,333	191,767
Skattekostnad	24	45,285	42,134	45,122	42,161
Resultat av ordinær drift etter skatt	40	131,792	149,500	131,211	149,606
Utvidet resultat (beløp i hele 1000 kr)					
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-213	-212	-213	-212
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat		-9,548	10,231	-9,548	10,231
Skatt		53	53	53	53
Sum poster som ikke vil bli omklassifisert til ordinært resultat		-9,708	10,072	-9,708	10,072
Verdiendring på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat		59		59	
Skatt		15		15	
Sum poster som kan bli omklassifisert til ordinært resultat		44	0	44	0
Sum utvidet resultat		-9,664	10,072	-9,664	10,072
Totalresultat		122,128	159,572	121,547	159,679
Majoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				131,409	149,569
Minoriteten sin andel av resultatet i perioden etter skatt				-197	36
Totalresultat					
Majoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				121,745	159,643
Minoriteten sin andel av totalresultatet i perioden				-197	36
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital		1.07%	1.39%	1.07%	1.39%

BALANSE

Balanse - Eiendeler		Morbank		Konsern	
(beløp i hele 1000 kr)	Noter	2023	2022	2023	2022
Kontanter og kontantekvivalenter	25,26	12,786	11,899	12,786	11,899
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og fordringer på sentralbanker	25,26	690,118	729,712	690,118	729,712
Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	2,6-13,17,25,26	7,350,965	6,917,864	7,352,540	6,920,181
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	2,6-13,17,25,26	2,699,522	2,527,819	2,699,522	2,527,819
Rentebærende verdipapirer	16,17,25,26,27	1,456,328	1,419,574	1,456,328	1,419,574
Finansielle derivater	17,25,30	8,297	9,018	8,297	9,018
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	16,25,28,29	374,942	413,042	374,942	413,042
Eierinteresser i konsernselskaper	31	1,516	1,516	0	0
Varige driftsmidler	32	42,639	44,448	42,639	44,448
Andre eiendeler	32	4,547	8,618	4,711	8,618
Sum eiendeler		12,641,661	12,083,509	12,641,884	12,084,310

Balanse - Gjeld og egenkapital					
(beløp i hele 1000 kr)	Noter	2023	2022	2023	2022
Innlån fra kredittinstitusjoner	17,25,34	8,088	8,519	8,088	8,519
Innskudd fra kunder	17,25,26,35	8,507,037	8,081,066	8,505,611	8,079,650
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17,25,26,36	2,092,307	2,161,459	2,092,307	2,161,459
Finansielle derivater	30	536	544	536	544
Annen gjeld	37	47,082	39,853	48,305	41,038
Pensjonsforpliktelser	37	5,279	5,287	5,279	5,287
Betalbar skatt	24	44,795	38,039	44,795	38,066
Andre avsetninger		1,225	3,007	1,225	3,007
Ansvarlig lånekapital	25,26,36	191,577	120,954	191,577	120,954
Sum gjeld		10,897,925	10,458,729	10,897,722	10,458,525
Aksjekapital/Eierandelskapital	39	630,036	630,036	630,136	630,136
Overkursfond	39	24,011	24,011	24,011	24,011
Fondsobligasjonskapital	38	145,000	90,000	145,000	90,000
Sum innskutt egenkapital		799,047	744,047	799,147	744,147
Fond for urealiserte gevinster	39	14,906	21,835	14,906	21,835
Sparebankens fond	39	244,358	227,517	244,358	227,517
Utljevningsfond	39	685,426	631,380	683,910	629,651
Annen egenkapital		0	0	1,215	1,741
Minoritetsinteresse		0	0	626	893
Sum opptjent egenkapital		944,689	880,733	945,015	881,638
Sum egenkapital		1,743,736	1,624,780	1,744,162	1,625,785
Sum gjeld og egenkapital		12,641,661	12,083,509	12,641,884	12,084,310

Askim, 4. mars 2024.

Øyvind Hurlen
Styrets leder

Martha Mjølnerød
Nestleder

Bente Hedum
Styremedlem

Rune Melleby
Styremedlem

Lill Anita Strand
Styremedlem

Georg Smedhus
Styremedlem

Linda Desirée Stensby
Styremedlem
Ansattes representant

Ole-Kristian Baggetorp
Styremedlem
Ansattes representant

Emil Inversini
Adm. Banksjef

Dokumentet er signert elektronisk

KONTANSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

Kontantstrømoppstilling - direkte metode	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Netto utbetaling av lån til kunder	-622,429	-467,306	-622,429	-467,306
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	554,407	343,337	554,407	343,337
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	425,909	749,392	425,909	748,772
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-241,527	-84,024	-241,415	-84,024
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/ innskudd i kredittinstitusjoner	-13,015	11,207	-13,015	11,207
Renteinnbetalinger på utlån til kredittinstitusjoner	22,133		22,133	
Netto rente inn-/utbetalinger på derivater (renteswapper)	3,669	-533	3,669	-533
Avgifter til Bankenes Sikringsfond og renter skatteoppgjøret	-7,710	-6,924	-7,710	-6,924
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-28,223	-399,317	-28,223	-399,317
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	62,978	22,026	62,978	22,026
Netto provisjonsinnbetalinger	46,363	45,611	46,363	45,611
Andre driftsinntekter	1,755	1,020	7,307	7,123
Utbetalinger til drift	-134,703	-117,061	-140,333	-123,164
Overtatte eiendeler	1,910		1,910	
Betalt skatt	-41,641	-30,417	-41,675	-30,052
Utbetalte gaver	-1,443	-1,681	-1,443	-1,681
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	28,431	65,332	28,431	65,077
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-2,647		-2,647	
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler				
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdpapirer	-22,335	-111,846	-22,335	-111,846
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdpapirer	47,708	163,409	47,708	163,409
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	4,337	7,281	4,337	7,281
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	27,063	58,844	27,063	58,844
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	599,612	400,000	599,612	400,000
Utbetaling ved forfall/tilbakekjøp verdipapirgjeld	-675,956	-262,865	-675,956	-262,865
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdpapirer	-90,106	-42,453	-90,106	-42,453
Netto inn-utbetalinger ved lån fra kredittinstitusjoner		-20,733		-20,733
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-949	-604	-949	-604
Innbetaling ved utstedelse av ansvarlig lån	120,000		120,000	
Utbetaling ved forfall ansvarlig lån	-50,146		-50,146	
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-8,022	-3,494	-8,022	-3,494
Innbetaling ved utstedelse av fondsobligasjonskapital	125,000		125,000	
Utbetaling ved forfall av fondsobligasjonskapital	-70,112		-70,112	
Renter på fondsobligasjon	-9,419	-4,808	-9,419	-4,808
Utbytte til egenkapitalbeviserne	-47,253	-18,901	-47,253	-18,646
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-107,351	46,142	-107,351	46,397
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-51,857	170,318	-51,857	170,318
Likvidetsbeholdning 1.1	696,610	526,292	696,610	526,292
Likvidetsbeholdning 31.12	644,754	696,610	644,754	696,610

Kontantstrømoppstilling - direkte metode	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Likvidetsbeholdning spesifisert:				
Kontanter	12,786	11,899	12,786	11,899
Fordringer på Norges Bank og kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	631,968	684,712	631,968	684,712
Likviditetsbeholdning	644,754	696,610	644,754	696,610

Morbank	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				
Tall i tusen kroner	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Hybrid-kapital	Sparebankens fond	Utjevningfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2023	630,036	24,011	90,000	227,517	631,381	21,835	0	1,624,780
Resultat etter skatt				19,803	109,370	2,619		131,792
Utvidet resultat								
Estimatavvik pensjon				-33	-180			-213
Endring i utsatt skatt estimatavvik				8	45			53
Verdiendring finansielle eiendeler over utvidet resultat						-9,548		-9,548
Verdiendring utlån (ECL 12 mnd)				9	50			59
Skatt på verdiendring utlån				-2	-12			-15
Totalresultat 31.12.2023	0	0	0	19,785	109,272	-6,930	0	122,128
Transaksjoner med eierne								
Utbetalt utbytte					-47,253			-47,253
Gaver				-1,500				-1,500
Utstedelse av ny hybridkapital			55,000					55,000
Utbetalte renter hybridkapital				-1,444	-7,975			-9,419
Egenkapital 31.12.2023	630,036	24,011	145,000	244,358	685,426	14,905	0	1,743,736
Egenkapital 01.01.2022	630,036	24,011	90,000	192,577	444,433	109,361		1,490,418
Resultat etter skatt				21,985	124,190	3,325		149,500
Utvidet resultat								0
Estimatavvik pensjon				-32	-180			-212
Endring i utsatt skatt estimatavvik				8	45			53
Verdiendring finansielle eiendeler over utvidet resultat						10,231		10,231
Totalresultat 31.12.2022	630,036	24,011	90,000	21,961	124,055	13,556	0	159,572
Transaksjoner med eierne								
Utbetalt utbytte					-18,901			-18,901
Gaver				-1,500				-1,500
Utbetalte renter hybridkapital				-723	-4,085			-4,808
Andre egenkapitaltransaksjoner				15,203	85,879	-101,082		0
Egenkapital 31.12.2022	630,036	24,011	90,000	227,517	631,381	21,835	0	1,624,780

Konsern	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital				
Tall i tusen kroner	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Hybrid-kapital	Sparebankens fond	Uttevningssfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2023	630,136	24,011	90,000	227,517	631,280	21,837	1,004	1,625,786
Resultat etter skatt				19,803	109,370	2,619	-580	131,211
Utvidet resultat								
Estimatavvik pensjon				-33	-180			-213
Endring i utsatt skatt estimatavvik				8	45			53
Verdiendring finansielle eiendeler over utvidet resultat						-9,548		-9,548
Verdiendring utlån (ECL 12 mnd)				9	50			59
Skatt på verdiendring utlån				-2	-12			-15
Totalresultat 31.12.2023	0	0	0	19,785	109,272	-6,930	-580	121,547
Transaksjoner med eierne								
Utbetalt utbytte					-47,253			-47,253
Gaver				-1,500				-1,500
Ustedelse av ny hybridkapital			55,000					55,000
Utbetalte renter hybridkapital				-1,444	-7,975			-9,419
Egenkapital 31.12.2023	630,136	24,011	145,000	244,358	685,325	14,907	424	1,744,162
	630,136	24,011	145,000	244,358	683,910	14,906	1,859	
					1,415		-1,435	
Egenkapital 01.01.2022	630,136	24,011	90,000	192,577	444,333	109,361	5,409	1,495,827
Resultat etter skatt				21,985	124,190	3,325	106	149,606
Utvidet resultat								
Estimatavvik pensjon				-32	-180			-212
Endring i utsatt skatt estimatavvik				8	45			53
Verdiendring finansielle eiendeler over utvidet resultat						10,231		10,231
Totalresultat 31.12.2022				21,961	124,054	13,556	106	159,679
Utbetalt utbytte					-18,901			-18,901
Gaver				-1,500				-1,500
Utbetalte renter hybridkapital				-723	-4,085			-4,808
Andre egenkapitaltransaksjoner				15,203	85,878	-101,081	-4,511	-4,511
Egenkapital 31.12.2022	630,136	24,011	90,000	227,517	631,280	21,837	1,004	1,625,786

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Generell informasjon

Askim & Spydeberg Sparebank tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens markedsområde er definert til å være nordre deler av tidligere Østfold fylke (kommunene Indre Østfold, Marker, Rakkestad, Skiptvedt og Våler) og Follo (kommunene Nordre Follo, Ås, Vestby Frogn, Nesodden og Enebakk). Østfold fylke og Akershus fylke er fra 1. januar 2024 igjen selvstendige fylker. Bankens hovedkontor har besøksadresse; Dr. Randersgate 4, Askim

Regnskapet og årsberetningen for 2023 er blitt behandlet av bankens styre 4. mars 2024, og skal behandles av bankens generalforsamling 22. mars 2024.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Banken avlegger regnskap i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker er hensyntatt.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet har blitt anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2023. I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å bokføre utbytte fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Tall i noter er angitt for konsern hvis ikke annet er presisert i den enkelte note.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

IFRS, med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften, har vært gjeldende siden 1. januar 2020. Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen, med mindre annet er spesifikt angitt.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Askim & Spydeberg Sparebank.

Inntektsføring

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i

virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer bokføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjementer som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjementer som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Askim & Spydeberg Sparebank beregner effektiv rente på to ulike måter avhengig av om instrumentet (lånet) er, eller ikke er, kredittforringet ved første gangs balanseføring. Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap. For lån som er kredittforringet ved første gangs balanseføring korrigeres kontraktsfestede kontantstrømmer for forventede tap. Den effektive renten betegnes da som en kredittjustert effektiv rente.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester.

Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen. Leieinntekter fra operasjonelle leieavtaler inntektsføres med like beløp løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Bruk av boligkredittselskap

Askim & Spydeberg Sparebank har en portefølje av lån formidlet til boligkredittselskapene Verd Boligkreditt AS og Eika Boligkreditt AS. Lån formidlet til boligkredittselskap bokføres ikke i bankens balanse.

Etter 25. oktober 2021 har Askim & Spydeberg Sparebank kun utstedt nye lån i boligkredittselskapet Verd Boligkreditt AS. Bankens portefølje i Eika Boligkreditt AS har, etter nevnte dato, ikke blitt tilført nye lån. Ved formidling av lån til boligkredittselskap kan lånene som formidles defineres i en av tre følgende kategorier:

Nye lån

Banken etablerer nytt lån i boligkredittselskap gjennom ny låneavtale hvor boligkredittselskapet er eneste långiver og motpart. Det aktuelle lånet har derfor aldri vært en eiendel i bankens balanse, og fraregning er derfor ikke en problemstilling for bankens regnskapsføring.

Nye lån som innfrir lån i banken

Banken oppretter et nytt lån i boligkredittselskapet under ordinær kreditt-saksgang, men hele eller deler av lånet benyttes til å innfri et løpende låneforhold i banken. Banken er ikke, og vil heller ikke være, part i den nye låneavtalen. Bankens vurdering er at lånet som er innfridd i banken fraregnes på bankens balanse på vanlig måte.

Løpende lån som overføres fra banken til boligkredittselskap

Banken har anledning til å overføre lån med pant i boligeiendom innenfor 75 % av markedsverdi til boligkredittselskapet. Dette er lån hvor banken har et løpende kundeforhold og banken overdrar låneforholdet til boligkredittselskapet uten etablering av nye låneavtaler, og boligkredittselskapet overtar bankens rettigheter og forpliktelser. Slike låneforhold kan gi grunnlag for nærmere vurdering av om hvorvidt lånet kan fraregnes bankens balanse. Etter overgangen til Verd Boligkreditt AS benytter Askim & Spydeberg Sparebank kun denne måten å overføre lån til boligkredittselskap.

Verd boligkreditt

Askim & Spydeberg Sparebank har inngått forvaltningsavtale med Verd Boligkreditt AS. Forvaltningsavtalen omhandler juridisk salg av utlån, og forvaltningen av disse. I henhold til forvaltningsavtalen forestår banken forvaltningen av utlånene og opprettholder kundekontakten etter salget. For dette arbeidet mottar banken vederlag i form av kvartalsvis provisjonsutbetalinger. Det foreligger imidlertid en begrenset fortsatt involvering (continuing involvement under IFRS) gjennom en mulighet for avregning av tap mot provisjonene. Avregningen skal skje pro rata i henhold til bankenes eierandel i foretaket uavhengig av hvilken bank som i utgangspunktet formidlet lånet og anses ikke å være av en slik karakter at den endrer konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Salgene blir derfor behandlet som rene salg for Askim & Spydeberg Sparebank, og rene kjøp fra Verd Boligkreditt AS sin side og er fraregnet bankenes balanse og innregnet i balansen til Verd Boligkreditt.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost (AC)
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultat (FVTPL)

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat (FVTPL)
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost (AC)
- Innskutt egenkapital

Med tanke på klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene.

Utlån med flytende rente og som ikke kan overføres til Boligkreditselskap, se nedenfor, holdes for å motta fremtidige kontantstrømmer og dermed klassifisert til amortisert kost.

Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Bankene benytter derfor opsjonen til å klassifisere disse utlånene til virkelig verdi med verdiendring over resultat for å unngå et regnskapsmessig misforhold på disse utlånene.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom og belåningsgrad lavere enn 75 % til Boligkreditselskap. Bankens forretningsmodell er slik at det kan overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til Boligkreditselskap. Bankene har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Boligkreditselskap til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (OCI). Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater og ikke holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Evigvarende ansvarlig lån, fondsobligasjonslån, klassifiseres som innskutt egenkapital. Tilhørende rentekostnader bokføres direkte som annen egenkapital. Skatteeffekten av denne rentekostnaden føres i ordinært resultat.

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner. For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse. Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente så inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Måling av finansielle garantier

Ustedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes uvedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kreditforringet vil ved førstegangs balanseføring få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1. 12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning skal, det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til instrumentet, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert. Dersom det oppstår en vesentlig kreditfforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis. For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Forventet kredittap (ECL) i steg 1 og 2 beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med effektiv rente. Beregningen av komponentene som inngår i utregningen av forventet tap (ECL) utføres av ulike aktører. LOKALBANK har utkontraktert utvikling og drift av PD-modellene til bankens systemleverandør, Skandinavisk Data Center (SDC) og analyseselskapet Experian. Experian utvikler og vedlikeholder den generiske PD-modellen, mens det benyttes en atferdsmodell utviklet av SDC. LGD og EAD-modellene er utviklet av SDC.

SDC har videreutviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning. Banken har valgt å benytte nevnte modell. Nedskrivningsmodellen er ytterligere beskrevet i note 3. Forventet kredittap i Steg 3 foreligger når banken har objektive bevis på kreditt forringelse og verdifall. Steg 3 nedskrivninger skal foretas enkeltvis for alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert for Steg 3 nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført, skal ikke medtas i grunnlaget for steg 1 og 2 nedskrivninger.

Tapsavsetningene i Steg 3 tilsvarer forventet tap over den kontraktsfestede løpetid på utlånene. Banken benytter en tapsmodell for Steg 3, forventet kredittap, som baserer seg på en objektiv og sannsynlighetsvektet analyse av alternative utfall der tidsverdien av fremtidige kontantstrømmer hensyntas.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet til finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas i regnskapet under «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter» i den perioden de oppstår.

Sikringsbokføring

Askim & Spydeberg Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i varige driftsmidler og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi.

Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investerings eiendom

Investerings eiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Investerings eiendommer innregnes til anskaffelseskost. Ved måling etter innregning legges anskaffelseskostmodellen til grunn.

IFRS 16 - leieavtaler

Askim & Spydeberg Sparebank benytter «IFRS 16 Leieavtaler» ved bokføring av leieavtaler.

IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, det vil så både leietager og utleier. Askim & Spydeberg Sparebank benytter følgende praktiske unntak:

- Unntak for eiendeler av lav verdi (kontorutstyr)
- Unnlate å innregne komponenter i avtalen som ikke er leie
- Metode for måling og innregning

Måle leieforpliktelsen

Leieforpliktelsen måles som nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke den underliggende eiendelen i avtaleperioden. Leieperioden representerer perioden som ikke kan annulleres. I tillegg regnes opsjoner om forlengelse med i leieperioden, så lenge det er rimelig sikkerhet for at opsjonen vil bli benyttet. Det samme gjelder dersom det er opsjon om å terminere avtalen så lenge det anses med rimelig sikkerhet av opsjonen vil bli benyttet.

Leiebetalingene inkludert i målingen består av

- Faste leiebetalinger
- Variable leiebetalinger som avhenger av en indeks eller rente, opprinnelig målt ved bruk av indeksen eller renten på oppstartsdatoen

Askim & Spydeberg Sparebank presenterer leieforpliktelsen sammen med annen gjeld, mens bruksretteiendelen presenteres sammen med varige driftsmidler i oppstillingen av balansen.

Innregning og diskonteringsrente

IFRS 16 viser til to ulike metoder for å fastsette diskonteringsrenten for leiebetalinger:

- Implisitt rente i leiekontrakten
- Leietakerens marginale lånerente, dersom den implisitte renten ikke enkelt kan fastsettes

For 2023 er det lagt inn en diskonteringsrente på 2,00 prosent. Askim & Spydeberg Sparebank sine leieforpliktelser knytter seg til leieavtaler for kontorer. Detaljerte opplysninger om leieavtalene finnes i note 42 Leieavtaler.

Investeringer i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet vil eventuelt inkludere bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Askim & Spydeberg Sparebank har ingen tilknyttede selskaper per 31.12.2023.

Utarbeidelse av konsernregnskap

Konsernregnskapet omfatter morbanken Askim & Spydeberg Sparebank og datterselskapet Estator Eiendomsmegling AS (66 % eid).

Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper. Interne transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet blir eliminert. Minoritetsinteresser beregnes av resultatet etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter, er vist inklusive minoritetsandel i konsernregnskapet.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld, samt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak av fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat og konsernbidrag fra mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet med virkning fra 1. januar 2017 den kollektive ytelsesbaserte pensjonsordningen til innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP ordning for alle ansatte og en løpende usikret driftspensjon til tidligere banksjef i Spydeberg Sparebank.

For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og bokføres som lønnskostnad.

AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Fondsobligasjon

Utstedte fondsobligasjoner hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter og betale hovedstol tilfredsstillende ikke definisjonen av en finansiell forpliktelse og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av utjevningsfond og sparebankens fond iht. eierbrøk, mens skatteeffekten av rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnad.

Utsteder, Askim & Spydeberg Sparebank, har rett til førtidig å innløse fondsobligasjon på angitte tidspunkter og tilhørende kurser. I tillegg har fondsobligasjon en regulatorisk og en skatterelatert rett til førtidig innløsningsrett for utsteder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer, samt utbetalinger skapt fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank og andre kredittinstitusjoner.

NOTE 2 KREDITTRISIKO

Definisjon av mislighold

Det følger av definisjon av mislighold at en kunde vil bli klassifisert som misligholdt dersom minst ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Kunden har overtrekk og/eller restanse som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både person- og bedriftskunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For personmarkeds kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For bedriftsmarkeds kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Eksponering ved mislighold (EAD)

Eksponering ved mislighold (EAD) beregnes av bankens datasentral SDC. Beregningen av EAD avhenger av type produkt. Engasjementene deles inn i tre hovedprodukter:

- Lån
- Kreditter og rammer
- Garantier

For lån benyttes fremtidige terminbeløp til å beregne EAD, hvor det er summen av de neddiskonterte terminbeløpene som utgjør EAD. EAD avhenger av hvorvidt lånet er i steg 1 eller Steg 2. EAD i steg 1 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter neste 12 måneder, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen om 12 måneder. EAD i steg 2 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter frem til forventet utløpsdato, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen ved lånets forventede utløp.

For kreditter er EAD bestemt ut ifra benyttet kreditt, innvilget kreditt og tilhørende konverteringsfaktor på uutnyttet kreditt (Innvilget kreditt – Benyttet ramme).

Følgende formel for beregning av EAD gjelder for kredittprodukter:

$$\text{EAD}_{\text{kreditt}} = \text{Benyttet ramme} + \text{Konverteringsfaktor} \times (\text{Innvilget kreditt} - \text{Benyttet ramme})$$

Ettersom konverteringsfaktoren på kredittprodukter er satt lik 1, vil tilhørende EAD alltid være lik innvilget kreditt. Ved å benytte en fast konverteringsfaktor lik 1 representerer dette en konservativ tilnærming sammenlignet med kapitaldekningsberegningene, hvor flere av disse produktene beregnes med en konverteringsfaktor som er lavere enn 1.

For garantier er EAD bestemt av garantirammen og tilhørende konverteringsfaktor. Konverteringsfaktoren for lånegarantier er lik 100 %, mens den er lik 50 % for betalingsgarantier, kontraktsgarantier og andre garantier. Konverteringsfaktorene som benyttes i beregningen av EAD er de samme som brukes i kapitaldekningsberegningene.

Følgende formel for beregning av EAD gjelder for garantiprodukter:

$$\text{EADGarantier} = \text{Konverteringsfaktor} \times \text{Garantiramme}$$

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Tap ved mislighold (LGD)

Estimat for LGD er basert på historiske observerte tap som bankens datasentral, SDC har samlet. Datagrunnlaget oppdateres med tapshistorikk for nye perioder. Det er benyttet følgende definisjon av mislighold for utlån:

- Kunden har overtrekk og/eller restanse som både overstiger en relativ- og absolutt grense i mer enn 90 sammenhengende dager. For både person- og bedriftskunder er den relative grensen lik 1% av kundens samlede eksponeringer.
 - For personmarkeds kunder er den absolutte grensen lik 1.000 kroner
 - For bedriftsmarkeds kunder er den absolutte grensen lik 2.000 kroner
- Det er vurdert som sannsynlig at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken (unlikely to pay – UTP).
- Kunden er smittet av en annen kunde som er i mislighold i henhold til de to første kriteriene nevnt over.

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier. Følgende formel benyttes for å beregne LGD:

$$\text{LGD} = \text{LGB}_B \times \text{Blancofaktor}$$

Blancofaktoren beregner andelen av en eksponering, som ikke dekkes av sikkerheter. Faktoren beregnes på alle eksponeringer ved hver beregning av nedskrivningsbehovet ut fra nedenstående formel, hvor EAD er eksponeringen og CLT er sikkerheten.

$$\text{Blancofaktoren} = \frac{EAD - CLT}{EAD}$$

LGD Blanco ($\diamond\diamond\diamond_B$) blir beregnet for hvert land og kundetype (privat og bedrift) og er basert på de faktiske eksponeringer (EAD), sikkerheter (CLT) og tap (LOSS) på den misligholdte porteføljen.

Den beregnes ved å akkumulere den misligholdte portefølje for den observerte perioden og deretter beregne den andel tapet utgjør av den ikke-sikrede eksponering.

$$LGD_B = \frac{LOSS}{EAD - CLT}$$

Sannsynlighet for mislighold (PD)

PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder (PD^{12mnd}). Totalmodellen består videre av to undermodeller, en adferds modell og en generisk modell, som vektes ulikt basert på varighet av kundeforhold og tid siden siste kredittøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen ved opprettelse av nytt kundeforhold og kunden ikke har hatt kundeforhold i banken tidligere, samt eksisterende kunder hvor kundeforholdet er kortere enn to måneder.

Det vil kun bli benyttet adferds modell for eksisterende kunder hvor det har gått mer enn 13 måneder siden seneste generiske score. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes.

Generisk modell angir PD^{12mnd} basert på offentlig informasjon.

For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller;

- enkeltpersonsforetak (ENK)
- foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA)
- øvrige foretak med innlevert regnskap
- øvrige foretak uten regnskap

For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Adferdsmodellen angir PD^{12mnd} basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Følgelig benytter denne modellen seg av informasjon om kundens adferd i banken og krever derfor en gitt tidshorisont med kundedata før den kan benyttes.

PDliv er sannsynligheten for at kunden går i mislighold over hele engasjementets forventede løpetid. PDliv beregnes basert på en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid. PDliv beregnes på bakgrunn av en kundes risikoklasse, herunder bestemt av kundens PD^{12MND} , og engasjementets forventede løpetid. Kunder med flere engasjementer kan ha flere ulike PDliv-verdier da engasjementene kan ha ulik forventet løpetid.

Modellene blir validert og rekalkuleres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Vesentlig økning i kredittrisiko (migrering)

Ved opprettelse av et engasjement, plasseres engasjementet i Steg 1. Engasjementet forblir i steg 1, med mindre det skjer en vesentlig økning i kredittrisikoen siden innregning. Dersom kreditt-risikoen for et engasjement eller gruppe av engasjement er ansett å ha økt vesentlig siden innregning, skal engasjementet plasseres i steg 2.

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD siden innregning, herunder PD for neste 12 måneder ($PD^{12mnd}_{t+12mnd}$) og/eller PD for forventet løpetid (PD^{LTP}).

Følgende kriterier gjelder for vesentlig økning i kredittrisiko:

- For engasjement som hadde opprinnelig PD^{12mnd} mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD^{12mnd} > PD^{12mnd}_{t+12mnd}$ og $PD^{LTP} > PD^{LTP}_{t+12mnd} * 2$
- For engasjement som hadde opprinnelig PD^{12mnd} over eller lik 1 %, er vesentlig økning definert som: $PD^{12mnd} > PD^{12mnd}_{t+12mnd} + 2\%$ eller $PD^{LTP} > PD^{LTP}_{t+12mnd} * 2$
- PD ved innregning baserer seg på engasjementets første innsendte PD-verdi fra Experian.

Videre er det i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Det er gitt betalingslettelser (forbearance) i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter
- Kontraktsmessige kontantstrømmer er mer enn 30 dager eller mer etter forfall

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. $> PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$ kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1% er en vesentlig økning definert som PD 12 mnd. $> PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$ eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2. Av migreringsreglene følger det at banken benytter et lavrisikountak på 0,5 %.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Et engasjement som går i mislighold, enten på grunn av betalingsmislighold (mer enn 90 dager) eller at banken markerer låntakeren som UTP, vil automatisk overføres til Steg 3.

Avsetning til tap blir da beregnet med PD lik 1 med mindre banken gjennomfører en manuell tapsberegning etter egne modeller.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Det er ikke spesifisert en konkret tilnærming til dette utover at det skal gi et mest mulig forventningsrett resultat og at kostnad og kompleksitet i modelleringen må avveies mot den mulige forbedringen i presisjon. I SDC sin ECL-modell benyttes en makrofaktor som skal hensynta denne effekten (faktoren for forventninger til fremtiden (FtF)). Det er valgt en enkel og robust tilnærming til modellering av makroeffekter basert på tre scenarioer. Disse representerer hhv. lav-, base- og høykonjunktur (30%, 55% og 15%).

Tapsnivået i hver av scenarioene er hentet fra historiske tall fra bankene kombinert med bransjedata fra Norges Bank og Finanstilsynet. Vektene vil endres avhengig av LOKALBANK sitt syn på fremtiden. Dette vil sammenlignes med vektingen som implisitt ligger inne i PD- og LGD-verdiene som inngår i ECL-beregningen. Forskjellen i de to vektete resultatene gir opphav til makrofaktoren som benyttes av SDC for å estimere et forventningsrett fremadskuende resultat for ECL.

Risikoen for en merkbar brems i global økonomi i løpet av de to neste årene har tiltatt ytterligere i løpet av 2023. Banken har derfor valgt å videreføre sannsynligheten for en lavkonjunktur i løpet av de to neste årene fra 60 % til 80 %, som gir en makrofaktor på 1,96. Både betydelig estimatusikkerhet og svake makroutsikter, fører til at det har vært nødvendig å benytte noe mer skjønn og gruppevis tilnærming i beregning av nedskrivninger på utlån.

Bankens utlån til næringseiendomsselskaper utgjør den største eksponeringen i bankens bedriftsportefølje. Høy prisvekst og økte renter påvirker alle foretak, men på ulike måter. Det er i hovedsak foretak innen eiendomsbransjen, både næringseiendom og eiendomsutvikling, som er utsatt for renteøkninger. Det kommer av at gjeldsbelastningen, målt som gjeld i forhold til årlig inntjening, er høy i disse næringene sammenliknet med andre næringer. Økte renter og byggekostnader har ført til redusert byggeaktivitet, som først og fremst påvirker

eiendomsutviklere, byggentreprenører og deres underleverandører. Sett i lys av usikkerheten i makroøkonomien har banken vurdert hvorvidt de statistiske nedskrivningene er tilstrekkelig for å hensynta den økte risikoen bankens portefølje, med spesiell vekt på engasjementer innen omsetning og drift av fast eiendom, bygge – og anleggsvirksomhet og utvikling av byggeprosjekter.

Banken har utført simuleringer på fremadskuende mål på de ulike kundegruppenes tapsgrad i ECL-modellen. Banken har valgt, på bakgrunn av funnene i simuleringene, å øke LGD på de engasjementene med minimumsverdien på 8 % til 15 % i tillegg til å øke LGD_B til 90 % på alle engasjementer i bedriftsportefølje. Isolert sett har dette økt nedskrivningene med MNOK 4,7.

Bankens vurdering er at risikoen for fremtidige tap i personmarkedet er vesentlig mindre, sammenlignet med bedriftsmarkedet. Banken har derfor ikke gjort skjønnsmessig nedskrivninger i Steg 1 og 2 på eksponeringer i personmarkedet per 31.12.2023.

Nedskrivninger i steg 3

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig. Store engasjement, og engasjement med forhøyet risiko i bedriftsporteføljen vurderes løpende, og minimum hvert kvartal. Engasjementer til privatpersoner gjennomgås om de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm.

Kontantstrømmene estimeres som hovedregel over en periode tilsvarende forventet løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Engasjementer med objektive bevis på verdifall skal i henhold til IFRS 9 nedskrives i steg 3. Nedskrivninger i steg 3 beregnes av banken.

En eksponering skal anses å ha verdifall når ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- Eksponeringen/låntaker har en restanse som overstiger en absolutt og relativ grense sammenhengende i over 90 dager.
- Hvis kunden ikke forventes å kunne tilbakebetale sine kredittforpliktelser (UTP).
- Eksponeringen/låntaker er smittet av en annen eksponering/låntaker som er misligholdt i henhold til de to kriteriene ovenfor.

Indikasjoner på unlikeliness to pay (UTP)

En låntaker skal UTP-klassifiseres hvis den ikke forventes å kunne tilbakebetale sine kredittforpliktelser. Kunden blir klassifisert som misligholdt når den markeres som UTP. Kunden skal vurderes for individuell nedskrivning i steg 3.

Banken har definert indikatorer som skal medføre en manuell UTP-merking og indikatorer som skal utløse en vurdering av om kunden skal merkes som UTP. I hvert tilfelle skal banken dokumentere at det er gjort en vurdering av kunden når det oppstår indikasjoner på at kunden ikke vil kunne innfri sine kredittforpliktelser overfor banken. Dette gjelder også hendelser utover fastsatte kriterier, hvor banken får tilgang til informasjon som har betydning for kundens fremtidige betjeningsevne.

Ved vurdering av UTP, skal det ikke tas hensyn til sikkerhetsdekning. Det er kun risiko for manglende betjening av lånet som skal vurderes uten at sikkerheter realiseres.

Følgende kunder skal alltid merkes som UTP:

- Kunden er konkurs eller tvangsoppløst
- Kunden er merket med forbearance, hvor det er innvilget gjeldsettergivelse eller rentenedsettelse.
- Kunden har begått kredittsvindel
- Avbrutt beregning av påløpte renter
- Kunden er vurdert for nedskrivning i steg 3

Nedskrivninger i steg 3 er tap på engasjementer beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med effektiv rente. Det utarbeides tre scenarier (positivt, negativt og normalt), hvoretter scenariene skal sannsynlighetsvektes etter bankens skjønn for best å reflektere fremtidige kontantstrømmer fra engasjementet. Med estimerte fremtidige kontantstrømmer menes kontraktsfestede renter og avdrag redusert med kreditttap som er forårsaket av inntrufne tapshendelser. Eventuell overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter skal inkluderes, med fradrag for utgifter til overtakelse og salg av sikkerhetene.

Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier. En nedskrivning eller tapsavsetning skal reverseres i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en positiv hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet for engasjementer i steg 3.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier. Se note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

Klassifisering

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. se den underliggende tabellen. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

NOTE 3 BRUK AV ESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden. Regnskapsestimaterne kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimaterne og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

Nedskrivning på utlån og garantier

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig. Store og spesielt risikable, samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en særdeles dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Se note 13 for sensitivitetsberegninger.

Virkelig verdi i ikke aktive markeder

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked (nivå 2 og 3) er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker, slike verdsettelsesteknikker vil være beheftet med usikkerhet. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. Se note 26 for sensitivitetsberegninger.

NOTE 4 KAPITALDEKNING

(beløp i hele 1000 kr)	Kapitaldekning morbank		Kons. kap.dekn. inkl. andel i samarb.gruppe	
	2023	2022	2023	2022
Sparebankens fond	242,858	226,017	239,554	216,364
Fond for urealiserte gevinster (FUG)	14,906	21,835	14,906	21,835
Overkursfond	24,011	24,011	24,011	24,011
Utlejningsfond	635,023	584,128	635,023	584,128
Egenkapitalbevis	630,036	630,036	630,036	630,036
Sum egenkapital	1,546,833	1,486,027	1,543,530	1,476,374
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-9,191	-8,690	-9799	-9738
Fradrag i ren kjernekapital	-219,036	-264,210	-22,180	-21,805
Ren kjernekapital	1,318,606	1,213,128	1,511,551	1,444,830
Fondsobligasjoner	145,000	90,000	166,720	126,353
Sum kjernekapital	1,463,606	1,303,128	1,678,270	1,571,183
Ansvarlige lån (tilleggskapital)	190,000	120,000	223,979	162,299
Fradrag i tilleggskapital	-1,744	-3,057		
Netto ansvarlig kapital	1,651,862	1,420,071	1,902,249	1,733,483
Eksponeringskategori (vektet verdi)				
Stater				
Lokale og regionale myndigheter	72,178	85,859	106,237	151,051
Offentlig eide foretak			5	3
Institusjoner	75,320	70,226	99,585	112,654
Foretak	464,808	463,752	543,360	527,237
Massemarked	743,506	782,314	806,964	843,346
Engasjement med pantesikkerhet i fast eiendom	3,316,273	3,081,210	4,876,105	4,782,850
Forfalte engasjement	111,696	75,374	114,435	77,256
Høyrisiko-engasjement	251,707	358,637	251,706	358,637
Obligasjoner med fortrinnsrett	62,444	53,127	95,250	89,206
Fordringer på institusjoner med kortsiktig rating	111,926	131,928	111,926	131,928
Andeler i verdipapirfond			47	45
Egenkapitalposisjoner	159,811	155,697	47,078	100,446
Øvrige engasjement	68,586	64,826	78,807	68,193
CVA-tillegg	2,557	3,154	45,453	63,373
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	5,440,812	5,326,104	7,176,958	7,306,226
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	602,066	566,032	627,149	592,580
Sum beregningsgrunnlag	6,042,878	5,892,136	7,804,107	7,898,806
Kapitaldekning i %	27.34%	24.10%	24.37%	21.95%
Kjernekapitaldekning	24.22%	22.12%	21.50%	19.89%
Ren kjernekapitaldekning i %	21.82%	20.59%	19.37%	18.29%
Uvektet kjernekapitalandel i %	11.46%	10.62%	9.28%	8.58%
Beregningsgrunnlaget i % av forvaltningskapitalen	47.80%	48.76%		

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01. januar 2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har følgende eierandeler i samarbeidsgruppe:

Samarbeidende selskap		31.12.2023	31.12.2022
Verd Boligkreditt AS	org.nr. 994 322 427	4.81%	5.02%
Eika Boligkreditt AS	org.nr. 885 621 252	3.39%	4.19%
Brage Finans AS	org.nr. 995 610 760	0.82%	0.82%

NOTE 5 RISIKOSTYRING

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere mulige negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko. Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse. Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker drastisk. Ut ifra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra helkunder i bankens markedsområde. Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse. Se note 15 og 16 for vurdering av markedsrisiko.

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningskikkrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

Compliance (etterlevelse)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliance-policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen hvitvasking og GDPR. Banken har iverksatt spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

NOTE 6 UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån - totalt					
2023						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	6,496,209	160,476	0	5,485,339	97,012	6,753,697
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	1,482,958	678,142	0	1,065,488	25,321	2,186,420
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	168,522	846,207	0	597,102	0	1,014,730
Misligholdt	0	0	152,227	82,989	0	152,227
Sum brutto utlån	8,147,690	1,684,825	152,227	7,230,917	122,333	10,107,074
Nedskrivninger	-4,065	-23,082	-29,438			-56,586
Sum utlån til balanseført verdi	8,143,625	1,661,743	122,788	7,230,917	122,333	10,050,488

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Privatmarked					
2023						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	5,350,124	135,215		5,485,339	37,649	5,522,988
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	737,221	328,267		1,065,488	10,478	1,075,966
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	129,723	467,379		597,102		597,102
Misligholdt			82,989	82,989		82,989
Sum brutto utlån	6,217,067	930,861	82,989	7,230,917	48,127	7,279,044
Nedskrivninger	-1,416	-3,512	-10,246			-15,174
Sum utlån til bokført verdi	6,215,651	927,349	72,743	7,230,917	48,127	7,263,869

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarked					
2023						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	1,146,086	25,260			59,363	1,230,709
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	745,737	349,875			14,843	1,110,455
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	38,800	378,828				417,628
Misligholdt			69,238			69,238
Sum brutto utlån	1,930,623	753,964	69,238	0	74,206	2,828,030
Nedskrivninger	-2,649	-19,570	-19,192			-41,411
Sum utlån til bokført verdi	1,927,974	734,394	50,046	0	74,206	2,786,619

Ubenyttede kreditter og garantier fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier - totalt					
2023						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav til virkelig verdi		Sum eksponering
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	628,404	4,580				632,984
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	44,054	26,322				70,376
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	4,017	5,659				9,676
Misligholdt			5,792			5,792
Sum ubenyttede kreditter og garantier	676,475	36,561	5,792	0		718,828
Nedskrivninger	-399	-352	-256			-1,008
Netto ubenyttede kreditter og garantier	676,075	36,209	5,536	0		717,821

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån - totalt					
2022						
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	6,227,849	134,772	0	5,094,042	55,824	6,418,444
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	1,425,970	620,676	0	1,201,324	106,149	2,152,796
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	269,085	545,331	0	420,556	4,636	819,052
Misligholdt	0	0	124,349	88,551	0	124,349
Sum brutto utlån	7,922,904	1,300,779	124,349	6,804,473	166,609	9,514,641
Nedskrivninger	-6,039	-11,934	-50,985	0	0	-68,958
Sum utlån til balanseført verdi	7,916,865	1,288,845	73,363	6,804,473	166,609	9,445,683

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Privatmarkedet					
2022						
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	4,963,260	130,782		5,094,042	31,901	5,125,943
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	663,661	537,663		1,201,324	8,911	1,210,235
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	90,488	330,068		420,556	4,636	425,192
Misligholdt			88,551	88,551		88,551
Sum brutto utlån	5,717,409	998,514	88,551	6,804,473	45,448	6,849,922
Nedskrivninger	-1,787	-3,520	-44,909			-50,216
Sum utlån til bokført verdi	5,715,621	994,994	43,643	6,804,473	45,448	6,799,706

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarkedet					
2022						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Fastrentelån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	1,264,589	3,989			23,923	1,292,502
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	762,310	83,013			97,238	942,561
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	178,597	215,263				393,860
Misligholdt			35,797			35,797
Sum brutto utlån	2,205,496	302,265	35,797	0	121,161	2,664,719
Nedskrivninger	-4,252	-8,414	-6,077			-18,742
Sum utlån til bokført verdi	2,201,244	293,851	29,721	0	121,161	2,645,977

Uben. kred. og gar. fordelt på nivå for kredittkvalitet	Ubenyttede kreditter og garantier - totalt					
2022						
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav til virkelig verdi	Sum eksponering	
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	699,826	7,691			707,517	
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	87,840	25,816			113,656	
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	3,665	12,867			16,532	
Misligholdt			372		372	
Sum ubenyttede kreditter og garantier	791,331	46,374	372	0	838,077	
Nedskrivninger	-578	-883	-69		-1,531	
Netto ubenyttede kreditter og garantier	790,753	45,491	303	0	836,547	

NOTE 7 FORDELING UTLÅN

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskreditter	791,143	780,628
Byggelån	264,226	304,195
Nedbetalingslån	9,051,705	8,429,817
Brutto utlån og fordringer på kunder	10,107,073	9,514,641
Nedskrivning steg 1	-4,065	-6,039
Nedskrivning steg 2	-23,082	-11,934
Nedskrivning steg 3	-29,438	-50,985
Netto utlån og fordringer på kunder	10,050,488	9,445,683
Utlån formidlet til boligkredittselskap	3,375,441	3,684,495
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS og Verd Boligkreditt	13,425,928	13,130,178
Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Indre Østfold, Skiptvet og Marker	4,984,384	4,691,155
Nordre Follo, Ås, Vestby, Frogn, Enebakk	3,190,525	3,086,560
Oslo	720,518	609,377
Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad	289,698	242,345
Rakkestad, Råde og Våler	247,702	210,808
Nesodden, Asker og Bærum	173,647	178,425
Øvrige kommuner	500,599	495,971
Sum	10,107,073	9,514,641

NOTE 8 KREDITTFORRINGENDE LÅN

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

2023			
Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto kredittforringede engasjement
Personmarkedet	84,559	-10,297	74,262
<i>Næringssektor fordelt:</i>			
Primærnæringer	1,237	-1,207	30
Bygg og anlegg	32,991	-6,367	26,624
Varehandel	1,500	-1,500	0
Eiendomsdrift/-omsetning	30,151	-9,750	20,401
Øvrige næringer	7,581	-574	7,007
Sum	158,019	-29,695	128,324

2022			
Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto kredittforringede engasjement
Personmarkedet	88,696	-44,909	43,787
<i>Næringssektor fordelt:</i>			
Jordbruk, skogbruk og fiske	1,226	-1,226	0
Bygg, anlegg	905	-394	511
Eiendomsdrift og tjenesteyting	26,631	-3,885	22,746
Annen næring	6,891	-571	6,320
Sum	124,349	-50,985	73,364

Banken har per 31.12.2023 MNOK 32,8 lån i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning, utover den beregnede Steg 2 nedskrivningen som utgjør MNOK 6,4 grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen. Tilsvarende tall per 31.12.2022 var MNOK 10,8. Banken har per 31.12.2023 MNOK 83,8 i nedskrevne engasjementer som fortsatt inndrives. Tilsvarende tall for 2022 var MNOK 49,3

Kredittforringede engasjement	2023	2022
Brutto misligholdte engasjement - over 90 dager	85,494	119,028
Nedskrivning steg 3	-15,396	-47,700
Netto misligholdte engasjement	70,098	71,328
Andre kredittforringede engasjement	72,526	5,321
Nedskrivning steg 3	-14,300	-3,285
Netto kredittforringede, ikke misligholdte engasjement	58,226	2,036
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	128,324	73,364

Kredittforringede engasjement fordelt etter sikkerheter				
Sikkerhetskategori	2023		2022	
	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bolig	99,843	63.2 %	54,777	44.1 %
Utlån med pant i næringseiendom	37,846	24.0 %	25,069	20.2 %
Utlån med pant i annen sikkerhet	17,655	11.2 %	40,459	32.5 %
Utlån uten sikkerhet	2,675	1.7 %	4,044	3.3 %
Sum kredittforringede engasjement	158,019	100.0 %	124,349	100.0 %

NOTE 9 FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

	Ikke forfalte lån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Kreditt-forringede engasjement
2023								
Privatmarkedet	6,943,082	269,295	9,428	17,894	19,818	19,527	335,962	84,559
Bedriftsmarkedet	2,641,208	138,864	19,702	2	1,500	26,753	186,822	73,460
Totalt	9,584,290	408,160	29,129	17,896	21,318	46,280	522,784	158,019
2022								
Privatmarkedet	6,397,751	368,780	2,005	46	16,481	64,859	452,171	88,696
Bedriftsmarkedet	2,516,715	112,367	21,303		150	14,184	148,004	35,653
Totalt	8,914,467	481,147	23,308	46	16,631	79,043	600,175	124,349

NOTE 10 NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN, UBENYTTETE KREDITTER OG GARANTIER

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

I henhold til IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholds sannsynligheter (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen, samt øvrige indikatorer på vesentlig økning i kredittrisiko og/eller kredittforringelse, herunder antall dager med betalingsmislighold, betalingslettelser ved finansielle vanskeligheter og skjønnsmessige tapsvurderinger. Fordelingen mellom stegene gjøres for det enkelte lån eller engasjement. Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseført utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende elementer:

- Overføring mellom stegene som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kreditt tap over levetiden til instrumentet i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

Nedskrivning på ubenyttede kreditter og garantier er balanseført som gjeldsforpliktelse i regnskapet.

2023 (Tall i hele 1000 kr)	Bruttoutlån	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Uben. kreditter	Garantier	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Maks kreditteksponering
Personmarkedet	7,279,043	-1,416	-3,512	-10,246	364,414	30,556	-146	-59	-56	7,658,578
<i>Bedriftsmarkedet:</i>										
Jordbruk, skogbruk og fiske	333,267	-305	-2,322	-1,207	22,509	4,738	-21	-59		356,601
Industri	111,618	-118	-78		87,557	1,806	-93	-1		200,692
Bygg, anlegg	612,381	-639	-5,861	-6,211	56,629	9,308	-45	-122	-150	665,289
Varehandel	191,924	-140	-366	-1,450	29,015	5,292	-24	-21	-50	224,178
Transport og lagring	39,198	-32	-123		8,634	3,500	-6	-3		51,169
Eiendomsdrift og tjenesteyting	1,269,745	-1,238	-9,410	-9,750	66,046	748	-54	-51		1,316,036
Annen næring	269,897	-179	-1,410	-574	20,465	7,613	-11	-36		295,765
Sum bedriftsmarkedet	2,828,030	-2,649	-19,570	-19,192	290,855	33,004	-253	-294	-200	3,109,731
Sum eksponering	10,107,073	-4,065	-23,082	-29,438	655,269	63,560	-399	-352	-256	10,768,308
2022 (Tall i tusen kroner)	Brutto utlån	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Uben. kreditter	Garantier	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Maks kreditteksponering
Personmarkedet	6,848,204	-1,787	-3,520	-44,909	344,619	38,152	-345	-75	-47	7,180,293
<i>Næringssektor fordelt:</i>										
Jordbruk, skogbruk og fiske	328,377	-534	-1,021	-1,226	27,289	6,185	-17	-11	-11	359,031
Industri	106,669	-56	-101		62,310	3,741	-28	-2		172,533
Bygg, anlegg	631,504	-995	-2,868	-394	110,424	15,321	-77	-756		752,158
Varehandel	208,817	-169	-285		29,634	7,968	-18	-22		245,925
Transport og lagring	42,474	-49	-97		12,203	3,532	-6			58,056
Eiendomsdrift og tjenesteyting	1,173,128	-2,301	-3,484	-3,885	152,521	6,529	-78	-12	-12	1,322,407
Annen næring	175,468	-148	-558	-572	13,608	4,042	-9	-5		191,826
Sum	9,514,641	-6,039	-11,934	-50,985	752,608	85,469	-578	-883	-69	10,282,229

NOTE 11 NEDSKRIVNINGER, TAP, FINANSIELL RISIKO

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynlighet (PD) på innregningstidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Fordeling mellom steg foretas for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseførte utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende element:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kredittap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

2023				
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	1,787	3,520	44,908	50,215
<i>Overføringer mellom steg:</i>				
Overføringer til steg 1	122	-736	0	-614
Overføringer til steg 2	-336	1,590	-1	1,254
Overføringer til steg 3	-1	-411	1,196	784
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	79	8	2,833	2,919
Utlån som er fraregnet i perioden	-429	-990	-3,509	-4,929
Konstaterte tap			-32,610	-32,610
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-278	206	-3,991	-4,062
Andre justeringer	472	325	1,419	2,217
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2023	1,416	3,512	10,246	15,174

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	5,762,857	998,514	88,551	6,849,922
<i>Overføringer mellom steg:</i>				
Overføringer til steg 1	266,286	-266,286	0	0
Overføringer til steg 2	-394,009	394,009	0	0
Overføringer til steg 3	-4,850	-27,525	32,375	0
Nye utlån utbetalt	2,267,354	168,737	9,338	2,445,430
Utlån som er fraregnet i perioden	-1,680,571	-336,588	-9,579	-2,026,737
Konstaterte tap			-37,697	-37,697
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	6,217,067	930,861	82,989	7,230,917

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	2,598	3,993	42,885	49,476
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	381	-1,212	-895	-1,726
Overføringer til steg 2	-149	1,432	-47	1,237
Overføringer til steg 3	0	-267	429	162
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	117	24	2,623	2,764
Utlån som er fraregnet i perioden	943	-1,180	-2,097	-2,334
Konstaterte tap			-1,500	-1,500
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-110	-111	3,997	3,775
Andre justeringer	-1,992	841	-487	-1,638
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2022	1,788	3,520	44,908	50,216

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	5,378,245	878,091	119,006	6,375,341
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	367,302	-346,146	-21,156	0
Overføringer til steg 2	-417,218	419,015	-1,797	0
Overføringer til steg 3	-8	-16,519	16,527	0
Nye utlån utbetalt	1,996,812	301,957	2,005	2,300,774
Utlån som er fraregnet i perioden	-1,562,276	-237,883	-25,379	-1,825,538
Konstaterte tap			-655	-655
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2022	5,762,857	998,514	88,551	6,849,922

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	4,252	8,414	6,077	18,742
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	115	-959	0	-844
Overføringer til steg 2	-1,673	11,252	-12	9,567
Overføringer til steg 3	-51	-1,040	8,405	7,314
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	134	21	1,103	1,259
Utlån som er fraregnet i perioden	-581	-2,511	192	-2,899
Konstaterte tap				0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-260	2,304	3,691	5,735
Andre justeringer	712	2,089	-264	2,537
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	2,649	19,570	19,192	41,411

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	2,326,657	302,265	35,797	2,664,719
<i>Overføringer mellom steg:</i>				
Overføringer til steg 1	40,128	-40,128	0	0
Overføringer til steg 2	-489,516	489,647	-131	0
Overføringer til steg 3	-28,003	-5,301	5,828	-27,476
Nye utlån utbetalt	354,931	84,752	0	439,682
Utlån som er fraregnet i perioden	-273,573	-77,271	27,744	-323,100
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	1,930,623	753,964	69,238	2,753,825

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	2,475	10,606	61,874	74,956
<i>Overføringer mellom steg:</i>				
Overføringer til steg 1	515	-3,041	-3,062	-5,588
Overføringer til steg 2	-257	4,570	-1,000	3,313
Overføringer til steg 3	-34	-203	2,752	2,514
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	755	9	3,686	4,450
Utlån som er fraregnet i perioden	-450	1,393	-9,511	-8,568
Konstaterte tap			-54,949	-54,949
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	501	597	-527	571
Andre justeringer	745	-5,517	6,813	2,041
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	4,251	8,414	6,077	18,741

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	1,997,541	392,104	116,136	2,505,781
<i>Overføringer mellom steg:</i>				
Overføringer til steg 1	191,077	-169,926	-21,151	0
Overføringer til steg 2	-153,055	163,483	-10,429	0
Overføringer til steg 3	-5,369	-16,307	21,676	0
Nye utlån utbetalt	625,473	6,131	0	631,604
Utlån som er fraregnet i perioden	-329,011	-73,220	-20,912	-423,142
Konstaterte tap			-49,524	-49,524
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	2,326,657	302,265	35,797	2,664,719

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	579	883	69	1,530
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	8	-710	0	-702
Overføringer til steg 2	-46	146	0	101
Overføringer til steg 3	-4	-17	212	191
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	47	27	0	74
Nedskr. på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-141	-95	-12	-247
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-99	76	0	-23
Andre justeringer	54	42	-13	84
Nedskrivninger pr. 31.12.2023	399	352	256	1,007

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto eksponering pr. 01.01.2023	791,331	46,374	372	838,077
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	11,235	-11,235	0	0
Overføringer til steg 2	-19,353	19,373	-349	-329
Overføringer til steg 3	-171	-349	-519	-1,038
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	109,336	2,268	1,196	112,800
Ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-215,902	-19,871	5,092	-230,681
Brutto eksponering pr. 31.12.2023	676,475	36,561	5,792	718,829

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	519	1,040	5	1,564
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	241	-853	0	-612
Overføringer til steg 2	-23	794	0	771
Overføringer til steg 3	0	-2	12	9
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	64	17	0	80
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-264	-158	-1	-423
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-15	33	0	17
Andre justeringer	58	14	53	125
Nedskrivninger pr. 31.12.2022	579	883	69	1,530

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2021	811,295	166,499	1,186	978,981
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	72,333	-70,483	-1851	0
Overføringer til steg 2	-24,550	24,550	-303	-303
Overføringer til steg 3	0	-303	291	-13
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	173,728	4,010	0	177,739
Engasjement som er fraregnet i perioden	-241,476	-77,900	1049	-318,327
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2022	791,331	46,374	372	838,077

Individuelle nedskrivninger (steg 3) på utlån og garantier	2023	2022
Steg 3 - Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	51,055	104,763
Steg 3 - Økte individuelle nedskrivninger i perioden	5,939	3,455
Steg 3 - Nye individuelle nedskrivninger i perioden	10,351	6,678
Steg 3 - Tilbakeføring av individuelle nedskr. fra tidligere perioder	-5,040	-7,393
Steg 3 - Periodens konstaterte tap som det tidligere år er nedskrevet for	-32,610	-56,449
Individuelle nedskrivninger (steg 3) ved slutten av perioden	29,695	51,055
Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2023	2022
Steg 1 - Periodens endring i forventet tap på utlån	-1,974	2,015
Steg 2 - Periodens endring i forventet tap på utlån	11,148	-3,715
Steg 3 - Periodens endring i tap på utlån	-21,365	-53,708
Steg 3 - Periodens konst. tap som det tidligere er foretatt nedskr. for	37,697	50,179
Steg 3 - Periodens konst. tap som det tidligere ikke er foretatt nedskr. for		
Steg 3 - Renter på individuelt nedskrevne lån	-2,593	-1,708
Steg 3 - Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-272	-477
Alle steg - Periodens endring i forventet tap på garantier	-709	-97
Tapskostnader i perioden	21,932	-7,511

NOTE 12 STORE ENGASJEMENT

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder før nedskrivning, ubenyttede kredittrammer, garantier og ubenyttede garantirammer. Pr. 31.12.2023 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene i morbank 9,0 % (2022: 9,7 %) av brutto engasjement. Banken har ett konsolidert engasjement som blir rapportert som stort engasjement, mer enn 10,00 % av kjernekapital. Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 11,1 % av kjernekapital.

	2023	2022
10 største engasjement	906,094	921,057
Totalt brutto engasjement	10,825,902	9,514,641
i % av brutto engasjement	8.4 %	9.7 %
Netto kjernekapital	1,463,606	1,303,128
i % av netto kjernekapital	61.9 %	70.7 %
Største engasjement utgjør	11.1 %	11.4 %

NOTE 13 SENSITIVITET

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivninger

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påvirkning fra makromodell

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulere hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for Steg 1 ett års løpetid og for Steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet gjenberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Basis	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4
Steg 1	4,464	2,544	6,826	3,786	3,695
Steg 2	23,434	15,401	14,960	32,516	26,506

NOTE 14 LIKVIDITETSRISIKO

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak 3 ting som har innvirkning på likviditetsrisiko;

- **Balansestruktur**
Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har dermed et lavt refinansieringsbehov.
- **Likviditeten i markedet**
Denne er vurdert til god.
- **Kredittverdighet**
Kredittverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin «skyggerating». Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Askim & Spydeberg Sparebank er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

2023							
Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						12,786	12,786
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker				56,000		634,118	690,118
Netto utlån til og fordringer på kunder	96,153	93,305	337,449	421,455	8,967,566	134,560	10,050,488
Obligasjoner, sertifikat og lignende			202,000	1,251,235	3,093		1,456,328
Finansielle derivater		8,297					8,297
Øvrige eiendeler						423,645	423,645
Sum eiendeler	96,153	101,602	539,449	1,728,690	8,970,659	1,205,109	12,641,661
Gjeld til kredittinstitusjoner						8,088	8,088
Innskudd fra og gjeld til kunder		2,330,997				6,176,040	8,507,037
Obligasjonsgjeld	11,921	105,386	175,000	1,700,000	100,000		2,092,307
Finansielle derivater		536					536
Øvrig gjeld						98,380	98,380
Ansvarlig lånekapital	686	891			190,000		191,577
Sum gjeld	12,607	2,437,810	175,000	1,700,000	290,000	6,282,508	10,897,925
Netto	83,546	-2,336,208	364,449	28,690	8,680,659	-5,077,399	1,743,736

2022						Uten	
Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						11,899	11,899
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				45,572		684,140	729,712
Netto utlån til og fordringer på kunder	16,111	128,425	354,291	445,290	8,365,236	136,330	9,445,683
Obligasjoner, sertifikat og lignende			52,415	1,364,102	3,057		1,419,574
Finansielle derivater		9,018					9,018
Øvrige eiendeler						467,624	467,624
Sum eiendeler	16,111	137,443	406,706	1,854,964	8,368,293	1,299,992	12,083,509
Gjeld til kredittinstitusjoner						8,519	8,519
Innskudd fra og gjeld til kunder		1,933,414				6,147,652	8,081,066
Obligasjonsgjeld	5,348	6,111	350,000	1,800,000			2,161,459
Finansielle derivater		544					544
Øvrig gjeld						86,186	86,186
Ansvarlig lånekapital	655	299			120,000		120,954
Sum gjeld	6,003	1,940,368	350,000	1,800,000	120,000	6,242,357	10,458,728
Netto	10,108	-1,802,925	56,706	54,964	8,248,293	-4,942,365	1,624,781

NOTE 15 VALUTARISIKO

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta er kontanter i valuta, som selges til bankens kunder i form av reisevaluta, samt en innskuddskonto i DKK i DNB, til sammen MNOK 2,5, omregnet til NOK. Beholdninger av reisevaluta vil bli avviklet i løpet av 1. kvartal 2024. Risiko for valutatap knyttet til valutabeholdning 31.12.2023 ansees å være uvesentlig.

Bankens aksjer i utenlandsk valuta;

SDC A/S (DKK) omregnet til NOK per 31.12.2023 er MNOK 11,52

VN Norge Forvaltning (USD) omregnet til NOK per 31.12.2023 er MNOK 0,14

Askim & Spydeberg Sparebank har ikke valutalån på egen balanse eller åpne terminhandler per 31.12.2023.

Askim & Spydeberg Sparebank har løpende valutarisiko knyttet til innkjøp av IT-tjenester i DKK. Det blir ikke inngått noen form for terminkontrakter på danske kroner, valutakursen på betalingstidspunktet legges derfor til grunn ved bokføringen av fakturaene i bankens regnskap.

NOTE 16 KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på rentebærende verdipapirer og egenkapitalinstrumenter som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringer. Investeringer ut over ramme skal godkjennes av bankens styre.

NOTE 17 RENTERISIKO

Banken har en lav renteeksponering fordi utlån og finansiering i all hovedsak har flytende rente. Dette fører til en begrenset eksponering mot endringer i markedsrentene. Utlån til kunder med fastrente utgjør MNOK 125,2 ved årets utgang. Banken har per 31.12.2023 kjøpt rentebytteavtaler pålydende MNOK 150,3 for å redusere renterisikoen på utlån til kunder med fastrente. Banken har ingen fastrenteinnskudd per 31.12.2023.

Post i balansen pr 31.12.2023	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente-eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						12,786	12,786
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	690,118						690,118
Netto utlån til og fordringer på kunder		9,973,244	3,682	121,522	8,625	-56,586	10,050,487
Obligasjoner, sertifikater og lignende	374,706	1,081,622					1,456,328
Finansielle derivater		8,297					8,297
Øvrige eiendeler (uten renteesponering)						423,645	423,645
Sum eiendeler	1,064,824	11,063,163	3,682	121,522	8,625	379,845	12,641,661
-herav i utenlandsk valuta	112					2,387	2,499
Gjeld til kredittinstitusjoner	8,088						8,088
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,094,278	7,412,759					8,507,037
Gjeld stiftet ved utsedelse av verdipapirer	1,011,921	1,080,386					2,092,307
Finansielle derivater		536					536
Øvrig gjeld (uten renteesponering)						98,380	98,380
Ansvarlig lånekapital	70,686	120,891					191,577
Sum gjeld	2,184,973	8,614,572	0	0	0	98,380	10,897,925
- herav i utanlansk valuta							0
Netto renteesponering eiendeler og gjeld	-1,120,149	2,448,591	3,682	121,522	8,625	281,465	1,743,736

Post i balansen pr 31.12.2022	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente-eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter						11,899	11,899
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	729,712						729,712
Netto utlån til og fordringer på kunder		9,342,482	45,341	115,034	21,175	-78,349	9,445,683
Obligasjoner, sertifikater og lignende	341,186	1,078,388					1,419,574
Finansielle derivater		9,018					9,018
Øvrige eiendeler (uten renteesponering)						467,624	467,624
Sum eiendeler	1,070,898	10,429,888	45,341	115,034	21,175	401,173	12,083,509
-herav i utenlandsk valuta	104	0	0	0	0	2,136	2,240
Gjeld til kredittinstitusjoner	8,519						8,519
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,099,403	6,981,663					8,081,066
Obligasjonsgjeld	655,391	1,506,016				52	2,161,459
Finansielle derivater		544					544
Øvrig gjeld (uten renteesponering)						86,186	86,186
Ansvarlig lånekapital	70,655	50,299					120,954
Sum gjeld	1,833,968	8,538,522	0	0	0	86,238	10,458,729
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteesponering eiendeler og gjeld	-763,070	1,891,366	45,341	115,034	21,175	314,935	1,624,780

Endring av rentevilkår

Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er ett resultat av at rentebindingstiden fordi banken sine aktiva- og passiva sider ikke er sammenfallende.

Renterisiko pr. 31.12.2023			
Eiendeler	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1% endring
Utlån til kredittinstitusjoner - flytende rente	690,118	0.00	-19
Utlån til kunder - flytende rente	9,973,244	0.17	-16,622
Utlån til kunder - fast rente	133,829	3.14	-4,202
Rentebærende verdipapirer	1,456,327	0.13	-1,820
Gjeld			
Innlån fra kredittinstitusjoner - flytende rente	8,087	0.00	0
Innskudd fra kunder - flytende rente	8,507,037	0.17	14,178
Verdipapirgjeld (inkl ansvarlige lån og fondsobl.)	2,410,000	0.13	3,013
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	150,275	0.12	185
Sum renterisiko			-5,287

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik rentebindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på MNOK 5,3.

NOTE 18 NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

Renteinntekter og lignende inntekter	2023	2022
Renter og lign. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	22,258	11,207
Renter og lign. inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	191,013	136,225
Renter og lign. inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi)	371,796	219,493
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obl. og andre renteb. vpp (virkelig verdi)	65,961	26,365
Andre renteinntekter og lign. inntekter	3,998	-533
Sum renteinntekter og lignende inntekter	655,026	392,756
Rentekostnader og lignende kostnader	2023	2022
Renter og lign. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner (amortisert kost)	954	604
Renter og lign. kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder (amortisert kost)	241,590	84,024
Renter og lign. kostnader på utstedte verdipapirer (amortisert kost)	95,954	50,158
Renter og lign. kostnader på ansvarlig lånekapital (amortisert kost)	8,644	4,014
Andre rentekostnader og lign. kostnader	7,710	6,924
Sum rentekostnader og lignende kostnader	354,852	145,724
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	300,174	247,032
Andre rentekostnader og lignende kostnader	2023	2022
Bankenes Sikringsfond - Bidrag til innskuddsgarantifondet	5,808	5,383
Bankenes Sikringsfond - Bidrag til krisetilskotsfondet	1,886	1,503
Fundingkostnad IFRS16	16	36
Rentekostnader skatteoppgjøret		3
Sum andre rentekostnader og lignende kostnader	7,710	6,924

NOTE 19 SEGMENTINFORMASJON

Banken utarbeider regnskap for segmentene privatmarked (PM) og bedriftsmarked (BM).

RESULTAT	2023				2022			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	203,347	117,873	-21,046	300,174	158,532	113,161	-24,661	247,032
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			4,337	4,337			7,281	7,281
Netto provisjonsinntekter			46,359	46,359			45,611	45,611
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			1,062	1,062			11,219	11,219
Andre driftsinntekter			1,498	1,498			1,020	1,020
Netto andre driftsinntekter	0	0	53,256	53,256	0	0	65,131	65,131
Lønn og personalkostnader			70,342	70,342			46,193	46,193
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler			4,604	4,604			3,504	3,504
Andre driftskostnader			79,475	79,475			78,342	78,342
Sum driftskostnader	0	0	154,421	154,421	0	0	128,039	128,039
Tap på utlånsgasjement og garantier	2,425	19,507		21,932	680	-8,190		-7,510
Resultat før skatt	205,772	137,379	186,632	177,077	159,212	104,971	168,509	191,634

BALANSETALL	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder	7,279,043	2,828,030		10,107,073	6,848,204	2,666,436		9,514,641
Innskudd fra kunder	5,707,352	2,799,685		8,507,037	5,178,300	2,902,766		8,081,066

NOTE 20 ANDRE INNTEKTER

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester				
Garantiprovisjon	696	1,013	696	1,013
Formidlingsprovisjoner	1,431	1,620	1,431	1,620
Provisjoner fra boligkreditselskaper	22,534	22,362	22,534	22,362
Betalingsformidling	23,044	22,303	23,044	22,303
Verdipapirforvaltning	1,266	883	1,266	883
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	3,932	3,210	3,932	3,210
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	52,903	51,390	52,903	51,390
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester				
Garantiprovisjon				
Betalingsformidling	5,107	4,265	5,107	4,265
Andre gebyr- og provisjonskostnader	1,437	1,514	1,437	1,514
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	6,544	5,779	6,544	5,779
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter				
Netto gevinst/tap på utlån og fordringer	-1,261	-10,740	-1,261	-10,740
Netto gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	3,523	-7,464	3,523	-7,464
Netto gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	-3,675	17,472	-3,675	17,472
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	-1,050	8,270	-1,050	8,270
Netto gevinst/tap på valuta	3,525	3,681	3,525	3,681
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	1,062	11,219	1,062	11,219
Andre driftsinntekter				
Driftsinntekter faste eiendommer	512	576	512	576
Andre driftsinntekter	986	444	5,796	6,547
Sum andre driftsinntekter	1,498	1,020	6,308	7,123
Utbytte	2023	2022	2023	2022
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	4,337	7,281	0	0
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	4,337	7,281	0	0
Sum netto andre driftsinntekter	53,256	65,131	53,730	63,953

NOTE 21 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Oppgitte tall gjelder morbank

Lønn og andre personalkostnader	2023	2022
Lønn	50,964	42,759
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	11,279	9,076
Pensjoner	4,721	-8,839
Sosiale kostnader	3,377	3,196
Sum lønn og andre personalkostnader	70,342	46,193

2023						
Funksjon	Lønn	Honorar	Andre ytelser	Pensjonskostnad	Sum lønn m.v. 2023	Lån og sikk.still.
Adm. banksjef	1,820		94	209	2,123	2,774
Viseadm. banksjef (01.01-30.06)	748		16	94	858	2,240
Viseadm. banksjef (01.07-31/12)	794		10	77	881	0
Sum ledende ansatte	3,363	0	120	380	3,863	5,014

			Tilleggs- honorar			
Styrets leder		589	28	617	0	
Styrets nestleder		146	47	193	129	
Styremedlem		99	28	127	0	
Styremedlem		94		94	0	
Styremedlem		99		99	5,300	
Styremedlem		99		99	0	
Varamedlem		11		11	0	
Varamedlem		6		6	1,516	
Styremedlem ansattes rep.		99		99	3,050	
Styremedlem ansattes rep.		99		99	3,384	
Vara ansattes rep		6		6	2,119	
Sum styret	0	1,347	103	0	1,450	15,498

Leder i valgkomiteen får en godtgjørelse på NOK 2.000 pr år med tillegg av NOK 2.000 per møte. Medlem i valgkomiteen får en godtgjørelse på NOK 2.000 per møte.

2022						
Funksjon	Lønn	Honorar	Andre ytelser	Pensjons-kostnad	Sum lønn m.v. 2022	Lån og sikk.still.
Adm. banksjef (01.01.-.31.08)	1,593			139	1,732	2,294
Adm. banksjef (01.09 - 31.12)	598			45	643	2,923
Viseadm. banksjef	1,646			135	1,781	0
					0	
Sum ledende ansatte	3,837	0	0	319	4,156	5,217

			Tilleggs- honorar			
Styrets leder (01.04-31.12)		580	27		607	0
Styrets leder (01.01-31.03)		16				1,000
Styrets nestleder (01.04-31.12)		211	45		256	2,413
Styrets nestleder (01.01-31.03)		16				554
Styremedlem		106	27		133	0
Styremedlem (01.01.-31.05)		42	5			1,650
Styremedlem (01.01-31.05)		42	5		47	4,690
Styremedlem		106				0
Styremedlem (01.10-31.12)		22				0
Styremedlem (01.10-31.12)		22				0
Styremedlem (01.01.-31.03)		59				0
Varamedlem		146	11			0
Varamedlem		135				1,900
Styremedlem ansattes rep.		160				3,120
Styremedlem ansattes rep.		106				3,384
Styremedlem ansattes rep. (01.01.-31.03)		27			27	0
Sum styret	0	1,796	120	0	1,070	18,711

Antall årsverk i banken per 31.12.2023 er 62,4 og var per 31.12.2022 58.

Ledende ansatte er definert til å være administrerende banksjef og viseadministrerende banksjef.

Banken benytter ikke aksjeverdibasert godtgjørelse. I 2023 er det ikke utbetalt bonus til noen av bankens ansatte. I årsregnskapet for 2023 er det avsatt TNOK 45, med tillegg av sosiale kostander, i bonus til alle ansatte, unntatt adm. banksjef. Bonus til ansatte er vedtatt av styret og vil bli utbetalt medio februar 2024. Banken har i 2023 ikke hatt andre bonusordninger som har kommet til utbetaling. Ingen ansatte har mottatt tilleggsgodtgjørelser for tjenester utover normal funksjon i 2023. Ingen ansatte har mottatt verdier i annet enn penger i 2023.

Administrerende banksjef har avtale om 9 måneder etterlønn ved opphør av ansettelsesforholdet dersom opphøret av ansettelsesforholdet er initiert av styret.

Askim & Spydeberg Sparebank har ingen andre avtaler som gir viseadministrerende banksjef, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.

Lån til ansatte og tillitsvalgte

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerenten og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på de ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

	2023	2022
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	893	179

Pensjonskostnader	2023	2022
Innskuddsbasert pensjonsordning	3,934	3,709
Avtalefestet pensjonsordning (AFP)	686	665
Pensjon under utbetaling	322	293
Endring pensjonsforpliktelse usikret ordning	-221	-13,505
Sum pensjonskostnader	4,721	-8,839

NOTE 22 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Kjøp eksterne tjenester	17,492	18,379	17,492	18,279
Kjøpte advokattjenester	53	14,098	53	14,098
IT- kostnader	25,433	20,393	25,433	20,393
Kostnader leide lokaler	829	629	1,253	983
Driftskostnader eide eiendommer	4,104	5,200	4,104	5,200
Kostandsført kjøp og leie av IKT utstyr/driftsmidler	2,026	1,458	2,073	1,504
Kostnader bransjeorganisasjoner	1,193	1,537	1,677	1,927
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	1,636	1,280	1,636	1,328
Reiser	837	551	837	605
Markedsføring	7,070	6,566	7,070	6,594
Ekstern revisor	1,037	1,105	1,037	1,194
Internrevisjon	2,512	1,775	2,512	1,775
Andre driftskostnader	1,600	1,448	2,322	1,903
Overtredelsesgebyr	9,500		9,500	
Formuesskatt	4,153	3,923	4,153	3,923
Sum andre driftskostnader	79,475	78,342	81,152	79,706
Honorar til ekstern revisor				
Lovpålagt revisjon	1,037	1,105	1,126	1,194
Andre attestasjonstjenester				
Rådgivning/Bistand				

NOTE 23 TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Estator Eiendomsmegling AS er et 66 % eid datterselskap og er et rent eiendomsmeglerforetak.

NOTE 24 SKATTER

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Betalbar inntektsskatt	2023	2022
Resultat før skattekostnad	167,452	187,223
Permanente forskjeller	22,956	-13,910
Renter på hybridkapital ført direkte mot egenkapitalen	-9,419	-4,808
Endring i midlertidige forskjeller	-1,810	-16,347
Sum skattegrunnlag	179,179	152,158
Betalbar skatt i balansen, inntektsskatt (25%)	44,795	38,039
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	44,795	38,039
Endring utsatt skatt over ordinært resultat	491	4,083
Endring utsatt skatt over utvidet resultat	-39	0
Resultat før skattekostnad	167,452	187,223
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	41,863	46,806
Permanente forskjeller	5,739	-3,481
Renter på fondsobligasjoner ført som egenkapitalen	-2,355	-1,202
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	-1	12
Skattekostnad	45,247	42,134
Effektiv skattesats (%)	27.02%	22.50%
Endring balanseført utsatt skattefordel	2023	2022
Balanseført utsatt skattefordel 01.01.	678	4,708
Resultatført i perioden over ordinært resultat	-491	-4,083
Resultatført over utvidet resultat	39	53
Balanseført utsatt skattefordel 31.12.	225	678
Utsatt skatt	31.12.2023	01.01.2023
Driftsmidler	1,368	1,085
Pensjonsforpliktelse	1,267	1,269
Gevinst- og tapskonto	-1,200	-1,499
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over ordinært resultat	-1,248	-264
Avsetning til forpliktelser	0	34
Sum utsatt skatt over ordinært resultat	187	625
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer over utvidet resultat	-15	
Estimatavvik pensjonsforpliktelse over utvidet resultat	53	53
Sum utsatt skatt over utvidet resultat	38	53
Sum utsatt skattefordel	225	678

Resultatført utsatt skatt	2023	2022
Driftsmidler	282	471
Pensjonsforpliktelse	-55	-3,376
Gevinst- og tapskonto	300	-65
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over ordinært resultat	-984	-933
Avsetning til forpliktelser	-34	-180
Sum endring utsatt skatt knyttet til ordinært resultat	-491	-4,083
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer over utvidet resultat	-15	
Estimatavvik pensjonsforpliktelse over utvidet resultat	53	53
Sum endring utsatt skatt knyttet til utvidet resultat	39	53
Sum endring utsatt skattefordel	-453	-4,030

NOTE 25 KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

2023				
Regnskapspost	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	12,786			12,786
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	690,118			690,118
Utlån til og fordringer på kunder	2,712,413	122,333	7,215,742	10,050,488
Obligasjoner og andre renteb. verdipapirer med fast avkastning		1,456,328		1,456,328
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		150,372	224,570	374,942
Finansielle derivater		8,297		8,297
Sum finansielle eiendeler	3,415,317	1,737,330	7,440,312	12,592,959
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	8,088			8,088
Innskudd fra og gjeld til kunder	8,507,037			8,507,037
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2,092,307			2,092,307
Ansvarlig lånekapital	191,577			191,577
Finansielle derivater		536		536
Sum finansiell gjeld	10,799,009	536	0	10,799,545
2022				
Regnskapspost	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Totalt
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	11,899			11,899
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	729,712			729,712
Utlån til og fordringer på kunder	2,477,603	165,356	6,802,723	9,445,683
Obligasjoner og andre renteb. verdipapirer med fast avkastning		1,419,574		1,419,574
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		135,440	277,602	413,042
Finansielle derivater		9,018		9,018
Sum finansielle eiendeler	3,219,214	1,729,388	7,080,325	12,028,927
Finansiell gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	8,519			8,519
Innskudd fra og gjeld til kunder	8,081,066			8,081,066
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2,161,459			2,161,459
Ansvarlig lånekapital	120,954			120,954
Finansielle derivater		544		544
Sum finansiell gjeld	10,371,999	544	0	10,372,543

NOTE 26 VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler bokført til amortisert kost				
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	12,786	12,786	11,899	11,899
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	690,118	690,118	729,712	729,712
Utlån til kunder (kun utlån vurdert til amortisert kost)	2,712,413	2,712,413	2,477,605	2,477,605
Sum finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost	3,415,317	3,415,317	3,219,216	3,219,216
Finansiell gjeld bokført til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner	8,088	8,088	8,519	8,519
Innskudd fra kunder	8,507,037	8,507,037	8,081,066	8,081,066
Gjeld stiftet ved utsedelse av verdipapirer	2,092,307	2,092,307	2,161,459	2,161,459
Ansvarlig lånekapital	191,577	191,577	120,954	120,954
Sum finansiell gjeld vurdert til amortisert kost	10,799,009	10,799,009	10,371,999	10,371,999

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen.

Nivåfordeling finansielle instrumenter (verdipapirer)	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
2023				
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettingsteknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettingsteknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		1,456,328	150,372	1,606,700
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			224,570	224,570
Sum eiendeler	0	1,456,328	374,942	1,831,270
Nivåfordeling finansielle instrumenter (utlån til kunder)				
2023	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettingsteknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettingsteknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Utlån til kunder til virkelig verdi over resultatet			122,333	122,333
Utlån til kunder til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			7,215,742	7,215,742
Sum eiendeler	0	0	7,338,075	7,338,075

2023	Verdipapirer		Utlån til kunder	
Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet
Inngående balanse	277,602	135,440		
Realisert resultatført gevinst/tap				
Urealisert resultatført gevinst/tap		-3,676		
Valutakorreksjoner aksjer i utenlandsk valuta	497			
Urealisert gevinst og tap i utvidet resultat (OCI)	-9,548			
Investeringer/kjøp	3,728	18,607		
Salg	-47,708			
Utgående balanse	224,570	150,372	0	0

Nivåfordeling finansielle instrumenter (verdipapirer)				
2022	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettingsteknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettingsteknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		1,419,574	135,440	1,555,014
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			277,602	277,602
Sum eiendeler	0	1,419,574	413,042	1,832,616

Nivåfordeling finansielle instrumenter (utlån til kunder)				
2022	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettingsteknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettingsteknikk basert på ikke observerbare markedsdata	Total
Utlån til kunder til virkelig verdi over resultatet			165,356	165,356
Utlån til kunder til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			6,802,723	6,802,723
Sum eiendeler	0	0	6,968,079	6,968,079

2022	Verdipapirer		Utlån til kunder	
Avstemming av nivå 3	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet
Inngående balanse	397,071	38,748		
Realisert resultatført gevinst/tap	4,484			
Urealisert resultatført gevinst/tap		3,325		
Valutakorreksjoner aksjer i utenlandsk valuta				
Urealisert gevinst og tap i utvidet resultat (OCI)	10,231			
Investeringer/kjøp	35,699	93,367		
Salg	-169,883			
Utgående balanse	277,602	135,440	0	0

2023				
Kursendring				
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3 (verdipapirer)	-20%	-10%	10%	20%
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	120,297	135,335	165,409	180,446
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	179,656	202,113	247,027	269,484
Sum eiendeler	299,954	337,448	412,436	449,931

	2022			
	Kursendring			
	-20%	-10%	10%	20%
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3 (verdipapirer)				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	108,352	121,896	148,984	162,528
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	222,082	249,842	305,362	333,123
Sum eiendeler	330,434	371,738	454,346	495,651

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I Nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

I Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Verdsettelsen av aksjepostene i Eika Boligkreditt AS, Verd Boligkreditt AS, Brage Finans AS, Frende Holding AS, Balder Betaling AS og Norne Securities AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Denne verdivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen.

Til sammen utgjør aksjepostene i Eika Boligkreditt AS, Verd Boligkreditt AS, Brage Finans AS, Frende Holding AS, Balder Betaling AS og Norne Securities AS MNOK 357,5 av totalt MNOK 375 i nivå 3.

NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

2023	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	206,784	204,926	204,926
Kommune / fylke	358,095	359,838	359,838
Bank og finans	263,224	267,128	267,128
Obligasjoner med fortrinsrett	621,179	624,436	624,436
Sum obligasjonsportefølje	1,449,282	1,456,328	1,456,328
Herav børsnoterte verdipapirer	1,449,282	1,456,328	1,456,328

2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	199,628	197,627	197,627
Kommune / fylke	427,272	426,755	426,755
Bank og finans	263,263	263,982	263,982
Obligasjoner med fortrinsrett	530,866	531,211	531,211
Sum obligasjonsportefølje	1,421,028	1,419,574	1,419,574
Herav børsnoterte verdipapirer	1,421,028	1,419,574	1,419,574

Bankens beholdning av rentebærende verdipapirer er klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Pr. 31.12.2023 er ingen del av beholdningen av rentebærende verdipapirer stillet som sikkerhet for F-lån.

NOTE 28 AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

Aksjer til virkelig verdi over resultatet	Org.nr.	2023				2022			
		Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Sum sertifikat og obligasjoner			1,449,282	1,456,328			1,421,028	1,419,574	
Brage Finans AS	995 610 760	1,114,404	20,495	26,684		1,114,404	18,865	21,920	
Verd Boligkreditt AS	994 322 427	67,405	71,613	72,199	1,157	55,792	59,275	60,375	190
Frende Holding AS	991 410 325	52,728	31,836	27,419	2,730	52,728	31,836	31,836	2,964
Balder Betaling AS	918 693 009	707,029	23,551	21,675		633,881	21,308	21,308	
Norne Secutities AS	992 881 828	294,374	2,396	2,396					
Sum aksjer til virkelig verdi over resultatet			149,891	150,372	3,887		131,284	135,440	3,154
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet			1,599,173	1,606,700			1,552,312	1,555,014	

NOTE 29 AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

	Org.nr.	2023				2022			
		Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Eika Boligkreditt AS	885 621 252	48,493,936	204,947	207,188	263	58,931,210	249,020	262,417	2,650
Skandinavisk Data Center A/S (DK)		18,555	9,929	11,517		17,229	9,068	9,797	
Eiendomskreditt ASA	979 391 285	11,750	1,185	2,043	121	11,750	1,185	1,965	78
Askim Kulturhus AS	982 213 460	1,000	250	0		1,000	250	0	
Østfoldbadet AS	979 932 790	2,000	500	0		2,000	500	0	
Bøndernes Hus Askim AS	963 908 393	14,000	28	168		14,000	28	168	
Spama AS	916 148 690	250	25	388	65	250	25	388	132
Askim Frukt og Bærpresseri AS	986 450 491	48	60	600		48	60	600	22
VN Norge AS	821 083 052	2,511	0	2,001		2,511	0	1,627	1,245
LB Selskapet AS	923 665 617	2,000	200	200		2,000	200	200	
VN Norge Forvaltning AS	918 056 076	16	0	135		16	0	110	
Askimbyen AS	980 240 843	50	93	93		50	93	93	
Norsk Gjeldsinformasjon AS	920 013 015	994	72	72		944	72	72	
Aksjer andeler i eiendomsfond		69,196	586	165		69,196	586	165	
Sum aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			217,876	224,570	450		261,087	277,601	4,127

Endringer i aksjebeholdningen samlet:

	2023	2022
Balanseført verdi 31.12. forrige år	413,042	435,819
Tilgang	22,335	129,066
Avgang	-47,708	-169,883
realisert gevinst resultatført		4,484
Urealisert verdiregulering over resultat	-3,676	
Urealisert verdiregulering (OCI)	-9,548	13,556
Valutakorreksjoner	497	
Balanseført verdi 31.12.	374,942	413,042

NOTE 30 FINANSIELLE DERIVAT

	2023		2022	
	Nominell verdi	Markedsverdi	Nominell verdi	Markedsverdi
Renteswap 1			10,000	23
Renteswap 2			45,750	454
Renteswap 3	20,000	213	20,000	211
Renteswap 4	10,000	156	10,000	160
Renteswap 5	10,000	212	10,000	234
Renteswap 6	5,000	238	5,000	305
Renteswap 7	5,500	279	6,100	366
Renteswap 8	8,400	306	8,400	319
Renteswap 9	4,400	179	5,200	202
Renteswap 10	8,100	484	8,100	508
Renteswap 11	6,450	694	6,750	785
Renteswap 12	7,000	317	7,000	306
Renteswap 13	17,400	1,171	17,800	1,255
Renteswap 14	7,025	839	7,325	929
Renteswap 15	41,000	1,994	41,000	2,077
	150,275	7,083	208,425	8,134

Banken benytter finansielle derivater i sikringsøyemed. Gjennom året har banken kun hatt renterelaterte derivater. Renterelaterte derivater er rentebytteavtaler. Rentebytteavtaler er avtaler om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode og er benyttet til å redusere renterisikoen til bankens portefølje av fastrenteutlån til kunder. Askim & Spydeberg Sparebank har ingen andre finansielle derivater enn rentebytteavtaler per 31.12.2023.

NOTE 31 TILKNYTTET SELSKAP

Det henvises til note 23 – transaksjoner med nærstående

Banken har ingen tilknyttede selskaper per 31.12.2023.

NOTE 32 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Utstyr og transportmidler	Fast eiendom	Leie- kontakt	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	16,615	98,789	3,208	118,612
Tilgang				0
Avgang til kostpris				0
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2022	16,615	98,789	3,208	118,612
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	15,298	56,893	1,974	74,165
Bokført verdi pr. 31.12.2022	1,317	41,896	1,234	44,448
Kostpris pr. 01.01.2023	16,615	98,789	3,208	118,612
Tilgang	129	2,518	148	2,795
Avgang til kostpris				0
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2023	16,744	101,307	3,356	121,407
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2023	15,588	59,927	3,253	78,768
Bokført verdi pr. 31.12.2023	1,157	41,379	103	42,639
Akkumulerte avskrivninger 2022	1,248	2,998	987	5,234
Akkumulerte avskrivninger 2023	290	3,034	1,279	4,603
Avskrivningsprosent	10 % -33 %	5 % - 10 %	20%	

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære avskrivninger.

Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmiddelets antatte levetid.

NOTE 33 ANDRE EIENDELER

Andre eiendeler	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Eiendeler ved utsatt skatt	225	678	389	678
Opptjente, ikke motatte inntekter	4,100	2,539	4 100	2 539
Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader	84	2,491	84	2 491
Andre eiendeler	138	2,911	138	2 911
Sum andre eiendeler	4,547	8,618	4,711	8,618

NOTE 34 INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Innlån fra kredittinstitusjoner	2023	2022
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	8,088	8,519
Sum innlån fra kredittinstitusjoner	8,088	8,519

Banken hadde ingen meglede innskudd per 31.12.2022 eller 31.12.2023.

Banken har fra medio 2022 benyttet Fixrate.

NOTE 35 INNSKUDD FRA KUNDER

Oppgitte tall gjelder morbank som er uvesentlig forskjellig fra konsern.

Innskudd fra kunder	2023	2022
Innskudd fra og gjeld til kunder til amortisert kost	8,507,037	8,081,066
Sum innskudd fra kunder	8,507,037	8,081,066
Innskudd fordelt etter geografiske områder	2023	2022
Indre Østfold, Skiptvet og Marker	4,891,123	4,764,442
Nordre Follo, Ås, Vestby, Frogn, Enebakk	1,860,365	1,862,104
Oslo	812,345	759,503
Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad	215,654	150,863
Rakkestad, Råde og Våler	43,348	38,141
Nesodden, Asker og Bærum	158,916	87,173
Øvrige kommuner	525,287	418,840
Sum innskudd fra kunder	8,507,038	8,081,066
Innskudd fordelt etter kundesektorer	2023	2022
Lønnstakere m.v.	5,699,088	5,178,300
Offentlig sektor	353,785	343,091
Finansiell sektor	17,141	13,163
Næringssektorer	2,437,022	2,546,513
Sum innskudd fra kunder	8,507,036	8,081,066
Spesifikasjon av næringssektorene	2023	2022
Lønnstakere	5,699,088	5,178,300
Primærnæringer	143,359	134,568
Industri	157,374	135,916
Bygg og anlegg	508,501	546,225
Varehandel	308,921	269,783
Transport og lagring	63,582	60,350
Eiendomsdrift/-omsetning	459,766	728,546
Annen næring	1,133,243	1,007,496
BM-kunder uten næringskode	33,203	19,882
Sum innskudd fra kunder	8,507,037	8,081,066

NOTE 36 OBLIGASJONSGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

				Bokført verdi	Bokført verdi	
Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	31.12.2023	31.12.2022	Rentevilkår
Sertifikat- og senior obligasjonslån						
N00010849094	4/3/2019	4/3/2023	150,000		150,000	3 mnd. NIBOR + 63 bp
N00010860802	8/16/2019	8/16/2023	200,000		200,000	3 mnd. NIBOR + 52 bp
N00010955230	3/18/2021	3/18/2024	300,000	100,000	300,000	3 mnd. NIBOR + 38 bp
N00010869787	12/4/2019	12/4/2024	300,000	175,000	300,000	3 mnd. NIBOR + 69 bp
N00011073199	8/16/2021	5/16/2025	300,000	300,000	300,000	3 mnd. NIBOR + 43 bp
N00010901135	10/27/2020	10/27/2025	200,000	200,000	200,000	3 mnd. NIBOR + 77 bp
N00010834797	2/18/2021	5/18/2026	250,000	250,000	250,000	3 mnd. NIBOR + 54 bp
N00011114373	10/1/2021	10/1/2026	300,000	300,000	300,000	3 mnd. NIBOR + 54 bp
N00012517624	5/4/2022	5/4/2027	150,000	150,000	150,000	3 mnd. NIBOR + 100 bp
N00012902123	4/24/2023	4/27/2028	200,000	200,000		3 mnd. NIBOR + 138 bp
N00013053454	10/19/2023	10/19/2028	300,000	300,000		3 mnd. NIBOR + 128 bp
N00013094300	12/6/2023	6/6/2029	100,000	100,000		3 mnd. NIBOR + 118 bp
Påløpte renter				17,856	11,407	
Over/-underkurs				-549	52	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				2,092,307	2,161,459	

				Bokført verdi	Bokført verdi	Rente-
Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	31.12.2023	31.12.2022	vilkår
Ansvarlig lånekapital						
N00010837156	11/23/2018	11/23/2028	50,000		50,000	3 mnd. NIBOR + 200 bp
N00010976301	4/16/2021	4/16/2031	70,000	70,000	70,000	3 mnd. NIBOR + 124 bp
N00013008763	9/5/2023	9/5/2033	120,000	120,000		3 mnd. NIBOR + 295 bp
Påløpte renter				1,577	954	
Sum ansvarlig lånekapital				191,577	120,954	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2022	Emittert	Forfalt/ innløst	Andre endringer	Balanse 31.12.2023
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	2,161,459	600,000	-675,000	5,848	2,092,307
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2,161,459	600,000	-675,000	5,848	2,092,307
Ansvarlige lån	120,954	120,000	-50,000	623	191,577
Sum ansvarlig lånekapital	120,954	120,000	-50,000	623	191,577

Annen ansvarlig kapital

For ansvarlig lån pålydende MNOK 70 kan utsteder første gang på rentereguleringsdato 26. april 2026, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

For ansvarlig lån pålydende MNOK 120 kan utsteder første gang på rentereguleringsdato 5. september 2028, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

For begge nevnte ansvarliglån gjelder ellers følgende betingelser:

- Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital har utsteder rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner til en pris lik 100 % av pålydende (regulatorisk call).

-
- Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående obligasjoner, helt eller delvis, til en pris lik 100 % av pålydende (skatterelatert call).

Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato.

NOTE 37 ANNEN GJELD OG PENSJON

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Annen gjeld				
Påløpte kostnader	10,935	9,789	11,305	10,356
Bankremisser	461	461	461	461
Skattetrekk	3,189	2,954	3,481	3,330
Formuesskatt	4,800	4,250	4,800	4,250
Leverandørgjeld	3,431	3,065	3,645	3,129
Betalingsformidling	8,870	14,820	8,870	14,820
Øvrig gjeld	14,242	3,417	14,589	3,595
Avsatt til gaver	1,154	1,097	1,154	1,097
Sum annen gjeld	47,082	39,853	48,305	41,038
	2023	2022	2023	2022
Pensjonsforpliktelser				
Balanseført pensjonsforpliktelse driftspensjon	5 279	5 287	5 279	5 287
Sum pensjonsforpliktelser	5,279	5,287	5,279	5,287

Innskuddspensjon

Alle ansatte, også administrerende banksjef, inngår i en felles innskuddsbasert ordning. Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Administrerende banksjef har i tillegg en særskilt ordning som innebærer at banken innbetaler en innskuddspensjon også på lønn utover 12 G. Utover å innbetale det prosentvise beregnede tilleggsløpet, har banken ingen andre forpliktelser under denne særskilte ordningen.

AFP

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingen kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

Driftspensjoner

Tidligere Spydeberg Sparebank inngikk i 2006 en pensjonsavtale med daværende banksjef om fratreden ved fylte 61 år, dvs. per 1. april 2010. Banksjefen som hadde denne avtalen, gjorde avtalen gjeldende og gikk av med pensjon 1. april 2010. Pensjonsavtalen løper videre uten endringer i fusjonert bank. Avtalen sikret banksjefen en livsvarig pensjon på 70 % av lønn fra fylte 61 år. Driftspensjon som er under utbetaling, vil økes årlig med 2%.

Aktuarberegning

Storebrand Pensjonstjenester AS har foretatt beregninger i henhold til oppdatert IAS 19. Beregningene baserer seg på informasjon per 31.12.2023 og knytter seg til bankens driftspensjon. Beregningen av påløpt forpliktelse

gjøres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift og finansskatt er en del av foretakets ytelse og er dermed en del av pensjonsforpliktelsen. Omkostningene ved pensjonsordningen er inkludert i pensjonskostnaden.

NOTE 38 FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

Lånetype/SIN	Låneopptak	Første tilbakekallingsdato	Pålydende	Bokført verdi 31.12.2023	Bokført verdi 31.12.2022	Rentevilkår
N00010825383	6/20/2018	6/20/2023	70,000		70,000	3m Nibor + 375 bp
N00010866841	10/24/2019	10/24/2024	20,000	20,000	20,000	3m Nibor + 365 bp
N00012909250	5/10/2023	5/10/2028	125,000	125,000		3m Nibor + 465 bp
Sum fondsobligasjonskapital				145,000	90,000	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i «IAS 32 Finansielle instrumenter – presentasjon» og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen «Sum rentekostnader», men som en reduksjon i opptjent egenkapital.

Fordelen av skattefradraget for rentene presenteres som en reduksjon av skattekostnaden i resultatregnskapet.

«Første tilbakekallingsdato» er det tidspunktet utsteder, Askim & Spydeberg Sparebank, for første gang kan kreve å innfri fondsobligasjonskapitalen.

Fondsobligasjonskapital

Evigvarende fondsobligasjonskapital pålydende MNOK 20 kan utsteder innfri på rentereguleringsdato 24. januar 2020, og deretter på hver rentereguleringsdato. Hvis utstederen utøver ordinær call, skal fondsobligasjonskapitalen (call) innløses til 100 % av pålydende (call option).

Evigvarende fondsobligasjonskapital pålydende MNOK 125 kan utsteder innfri på rentereguleringsdato 10. mai 2028, deretter på hver bankdag i perioden til 10. august 2028, deretter på hver rentebetalingsdato. Hvis utstederen utøver ordinær call, skal utestående fondsobligasjonskapital (call) innløses til 100 % av pålydende (call option).

Gjelder begge fondsobligasjonslånene:

Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at fondsobligasjonskapitalen helt eller delvis ikke kan regnes som kjernekapital, har utsteder rett til å innløse utestående fondsobligasjonskapital (call) til en pris lik 100 % (regulatorisk call).

Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av fondsobligasjonskapitalen for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående fondsobligasjonskapital (call), helt eller delvis, til 100 % av pålydende (skatterelatert call).

Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato.

Utøvelse av «call» forutsetter myndighetenes forhåndsgodkjennelse. Dersom nedskrivning av fondsobligasjonskapital er besluttet, kan ikke «call» utøves.

NOTE 39 EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbevis er alle ført i en - 1 - klasse og utgjør per 31.12.2023 NOK 630.035.800 delt på 6.300.358 egenkapitalbevis pålydende 100 kroner. (Tickerkode er NO0010832108.)

Eierandelsbrøk	2023	2022
Egenkapitalbevis	630,036	630,036
Overkursfond	24,011	24,011
Utljevningsfond	685,426	631,380
Sum eierandelskapital (A)	1,339,473	1,285,427
Sparebankens fond	244,358	227,517
Grunnfondskapital (B)	244,358	227,517
Fond for urealiserte gevinster	14,906	21,835
Fondsobligasjoner	145,000	90,000
Avsatt utbytte og gaver	0	0
Sum egenkapital	1,743,736	1,624,780
Eierandelsbrøk A/(A+B)	84.57%	84.96%

Utbytte	2023	2022
Resultat pr egenkapitalbevis	16.06	32.67
Foreslått kontantutbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.)	8.00	7.50
Samlet foreslått kontantutbytte (i hele 1000 kr.)	50,403	47,253
Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis*	214.60	206.97
Foreslått utbytte	8.00	7.50
Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis ex. utbytte	206.60	199.47

*Bokført egenkapital per egenkapitalbevis er beregnet inklusivt egenkapitalbevisene sin andel av fond for urealiserte gevinster.

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.2023	Beholdning	Eierandel
SPAREBANKSTIFTELSEN ASKIM	3,740,352	59.37%
SPAREBANKSTIFTELSEN SPYDEBERG	1,787,806	28.38%
PECA EIENDOM AS	142,396	2.26%
Asbjørg Kristine Langberg	80,758	1.28%
TTC INVEST AS	70,037	1.11%
CASI FINANS AS	58,668	0.93%
JACEL INVEST AS	58,668	0.93%
SUPREME INVEST AS	38,993	0.62%
Mons Johannes Ohnstad	24,609	0.39%
ABM HOLDINGSELSKAP AS	16,912	0.27%
AE GRUPPEN AS	15,542	0.25%
DYNATEC GROUP AS	15,542	0.25%
INDRE ØSTFOLD OG ANDEBU GJENSIDIGE	14,921	0.24%
TAKO-INVEST AS	9,538	0.15%
Jan Morten Fossen	8,709	0.14%
BRÆNDS ØKONOMI AS	6,160	0.10%
Ragnhild Hagen	6,142	0.10%
KIKAMO AS	5,534	0.09%
Hans Richard Huse	4,962	0.08%
Hans Øyvind Berg	4,779	0.08%
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	6,111,028	96.99%
Øvrige egenkapitalbevisiere	189,330	3.01%
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	6,300,358	100.00%

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.2022	Beholdning	Eierandel
SPAREBANKSTIFTELSEN ASKIM	3,740,352	59.37%
SPAREBANKSTIFTELSEN SPYDEBERG	1,787,806	28.38%
PECA EIENDOM AS	142,396	2.26%
Asbjørg Kristine Langberg	80,758	1.28%
TTC INVEST AS	70,037	1.11%
CASI FINANS AS	58,668	0.93%
JACEL INVEST AS	58,668	0.93%
SUPREME INVEST AS	38,993	0.62%
Mons Johannes Ohnstad	24,609	0.39%
ABM HOLDINGSKAP AS	16,912	0.27%
AE GRUPPEN AS	15,542	0.25%
DYNATEC GROUP AS	15,542	0.25%
INDRE ØSTFOLD OG ANDEBU GJENSIDIGE	14,921	0.24%
TAKO-INVEST AS	9,538	0.15%
Jan Morten Fossen	8,709	0.14%
BRÆNDS ØKONOMI AS	6,160	0.10%
Ragnhild Hagen	6,142	0.10%
KIKAMO AS	5,534	0.09%
Hans Richard Huse	4,962	0.08%
NYCO HOLDING AS	4,568	0.07%
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	6,110,817	96.99%
Øvrige egenkapitalbevisiere	189,541	3.01%
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	6,300,358	100.00%
	Antall EK-bevis	Antall EK-bevis
Egenkapitalbevis ledende ansatte og styrende organer, inkludert nærstående	31.12.2023	31.12.2022
Ledende ansatte		
Adm. banksjef		
Vise adm. banksjef 1/7 - 31/12		
Vise adm. banksjef 1/1 - 30/6	659	659
Sum ledende ansatte inkl personlig nærstående	659	659
Styre inkludert nærstående		
Styrets leder		
Styrets nestleder	839	839
Styremedlem		
Styremedlem		
Styremedlem		
Styremedlem	109	109
Styremedlem	948	948
Generalforsamling inkludert nærstående		
Generalforsamlingens leder	-	1,931
Øvrige medlemmer av generalforsamlingen	70,898	63,247
Sum generalforsamlingen inkl personlig nærstående	70,898	65,178

NOTE 40 RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS

	2023	2022
Ordinært resultat etter skatt	131,792	149,500
Renter på fondsobligasjoner ¹	-9,419	-4,808
Urealiserte verdiendringer i ordinært resultat overføres til FUG ²	-2,619	
Estimatavvik pensjon	-213	-212
Estimatavvik pensjon etter skatt	53	53
Verdiendring utlån (ECL 12 mnd)	59	
Skatt på verdiendring utlån	-15	
Andre egenkapitaltransaksjoner		97,756
Sum andel av resultatet til egenkapitalbeviserne og sparebankens fond	119,638	242,289
Eierandelsbrøk	84.57%	84.96%
Andel av resultatet som er tilordnet bankens egenkapitalbevisere	101,180	205,853
Veid gjennomsnitt av antall utstedte egenkapitalbevis	6,300,358	6,300,358
Resultat pr egenkapitalbevis	16.06	32.67

1) Skatteeffekten av renter på fondsobligasjoner er presentert i skattekostnaden

2) FUG = Fond for urealiserte gevinster

NOTE 41 FINANSIELLE GARANTIER OG PANTSETTELSE MV.

	2023	2022
Betalingsgarantier	11,070	16,266
Kontraktsgarantier	14,597	23,633
Andre garantier	11,618	11,782
Sum garantier overfor kunder	37,285	51,681
Garantiansvar (lånegarantier) Eika Boligkreditt		
Saksgaranti		1,036
Tapsgaranti	26,274	32,751
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	26,274	33,787
Sum garantiansvar	63,559	85,468

	2023		2022	
Garantier fordelt geografisk		%		%
Indre Østfold, Skiptvet og Marker	16,900	26.6 %	21,990	25.7 %
Nordre Follo, Ås, Vestby, Frogn, Enebakk	16,462	25.9 %	23,518	27.5 %
Oslo	635	1.0 %	3,841	4.5 %
Halden, Moss, Sarpsborg, Fredrikstad	273	0.4 %	273	0.3 %
Øvrige kommuner	3,015	4.7 %	2,059	2.4 %
Eika Boligkreditt	26,274	41.3 %	33,787	39.5 %
Sum garantier	63,559	100.0 %	85,468	100.0 %

Forvaltningsavtale Verd Boligkreditt AS

Askim & Spydeberg Sparebank har avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i boligeiendom til Verd Boligkreditt AS (Verd). I henhold til inngått forvaltningsavtale med Verd står banken for forvaltning av utlånene, og opprettholder også kundekontakten. Mottatt vederlag for lån som er overført til Verd tilsvarer bokført verdi av hovedstol inkl. påløpte renter og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. Banken mottar vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

I henhold til forvaltningsavtalen inngått med hver enkelt eierbank har Verd en rett til å motregne kredittap på utlån mot de løpende provisjonsutbetalingene til bankene. Det foreligger dermed en begrenset fortsatt involvering knyttet til kjøpte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon inneværende år. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Dette skyldes først og fremst at tapene skal motregnes pro rata i henhold til bankenes eierandel i foretaket, og uavhengig av hvilken bank som i utgangspunktet formidlet utlånene som forårsaket de eventuelle tapene.

Samlet ansees derfor den fortsatte involveringen knyttet til de kjøpte lånene som så svak at Verd, og banken på sin side, velger å behandle transaksjonene som henholdsvis rene kjøp og salg. Utlånene blir i sin helhet fraregnet i bankens balanse og innregnet i balansen til Verd Boligkreditt.

Dersom Askim & Spydeberg Sparebank ikke er i stand til å betjene kundene, kan Verd overføre forvaltningsansvaret til en eller flere øvrige eierbanker, og retten til provisjon vil falle bort. Videre har Askim & Spydeberg Sparebank en opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Verd Boligkreditt

Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og erverver utlån med pant i boligeiendom og utsteder OMF innenfor gjeldende regelverk. Verd Boligkreditt AS har en rating fra Scope Ratings på AAA med "stable outlook».

Lån solgt til Verd er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av dokumentert verdi på bolig. Solgte lån er juridisk eid av Verd. Askim & Spydeberg Sparebank har ingen rett til bruk av lånene, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi. Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i Verd. Totalt er det fraregnet boliglån til Verd MNOK 748 (MNOK 409 31.12.2022) ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til Verd tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 2023 og 2022. Banken plikter imidlertid å finansiere 10 % av det lånevolumet banken har overført Verd, og pr 31.12.2023 utgjør denne finansieringen MNOK 56 (MNOK 45 31.12.2022). Beløpet inngår i balanseposten Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak.

De lånene som er overført til Verd er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i Verd Boligkreditt AS. Denne avtalen innebærer blant annet at banken skal bidra til at Verd Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter, inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå.

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har per 31.12.2023 lån for MNOK 2.627 (MNOK 3.275 31.12.2022) hos EBK.

Garantibeløpet til EBK er todelt:

Saksgaranti

Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er begrenset oppad til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

Tapsgaranti

Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor.

- Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK.
- Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 prosent av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at for låneporteføljer opp til MNOK 5 er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og for låneporteføljer som overstiger MNOK 5 utgjør tapsgarantien minimum MNOK 5, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 prosent, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 prosent.

Rett til motregning i bankens provisjon

Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet.

Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder.

I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje. Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 prosent for lån som inngår EMTCN-Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

NOTE 42 LEIEAVTALER - IFRS 16

Selskapets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under.

Bruksretteiendeler	Bygninger	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2023	4,689	4,689
Tilgang av bruksretteiendeler		-
Avhendinger		-
Overføringer og reklassifiseringer		-
Omregningsdifferanser		-
Anskaffelseskost 31. desember 2023	4,689	4,689
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2023		
Avskrivninger	3,455	3,455
Nedskrivninger i perioden	1,279	1,279
Avhendinger		-
Overføringer og reklassifiseringer		-
Omregningsdifferanser	-148	-148
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2023	4,586	4,586
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2023	103	103

Laveste av gjenstående leieperiode eller økonomisk levetid	1 mnd
Avskrivningsmetode	Lineær
Inntekter fra framleie av bruksretteiendeler	60
Leieforpliktelser	103
Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	
Mindre enn 1 år	103
1-2 år	
2-3 år	
3-4 år	
4-5 år	
Mer enn 5 år	
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31. desember 2023	103
Endringer i leieforpliktelser	
Leieforpliktelser per 1. januar 2023	1,368
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	
Betaling av hovedstol	-1,430
Betaling av renter	
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	16
Omregningsdifferanser	148
Totale leieforpliktelser 31. desember 2023	103
Herav:	
Kortsiktige leieforpliktelser	103
Langsiktige leieforpliktelser	

Andre leiekostnader innregnet i resultatet	Total
Variable leiebetalinger kostnadsført i perioden, felleskostnader leide lokaler	695
Driftskostnader i perioden knyttet til kortsiktige leieavtaler (inkludert kortsiktige leieavtaler av lav verdi)	
Driftskostnader i perioden knyttet til eiendeler av lav verdi (ekskludert kortsiktige leieavtaler over)	431
Totale leiekostnader inkludert i andre driftskostnader	1,126

NOTE 43 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Leiekontrakten med Thon Ski AS om leie av lokaler i Torvgården på Ski utløper 31.01.2024. Banken har igangsatt konkrete planer om en omfattende ombygging av lokalene i samarbeid med Thon Ski AS. I en mellomperiode, til denne ombyggingen er konkretisert, ble det i januar 2024 inngått en forlengelse av leiekontrakten til 31.08.2024. Dette er en direkte forlengelse av leiekontrakten som utløp 31.01.2024. Banken vil i løpet av 1. halvår 2024 inngå en ny leiekontrakt med Thon Ski AS om leie av lokaler i Torvgården på Ski.

Det har ikke vært andre vesentlige hendelser som har innvirkning på bedømmelsen og vurderingen av regnskapet for 2023 etter balansedagen.